Au § 127

Dnr KS 0203/2016

Ekonomisk delårsrapport per den 30 juni 2017

Ärendebeskrivning

Ekonomichef Sara Jonsson föredrar ekonomisk delårsrapport per den 30 juni 2017. Den ekonomiska prognosen för 2017 avseende verksamheternas resultat, visar på ett underskott gentemot budget med 6 381 000 kronor. Resultatprognosen per ekonomiskt ansvarsområde 2017 visar följande:

Ekonomisk ansvarsområde	Netto, prognos, tkr	Netto, budget tkr	Avvikelse, tkr
Ekonomichef	26 411	26 411	0
Kommunchef	34 284	35 858	1 574
Näringslivsutvecklare	5 789	5 649	- 149
Kanslichef	4 707	4 829	122
Kostchef	1 657	1 347	- 310
Rektor Vuxenutbildningen	3 290	4 300	1 010
Fastighetschef	370	370	0
Vuxiam	3 836	3 345	- 491
Enhetschef ensamkommande barn	0	0	0
Socialchef	6 590	5 793	- 797
Enhetschef, individ- och familjeomsorg	19 361	14 911	- 4 450
Enhetschef, funktionsstöd	22 759	20 581	- 2 178
Enhetschef, Solgården	12 733	12 733	0
Enhetschef, Treskillingen/hemtjänst	10 530	9 971	- 559
Enhetschef, Koppargården	17 658	17 658	0
Enhetschef, sjuksköterskor	8 330	7 671	- 658
Enhetschef, rehabilitering/hemtjänst	12 363	12 363	0
Bildningschef	39 421	40 851	1 430
Förskolechef, enhet förskolor	13 253	13 253	0
Rektor, grundskolan med mera	31 820	30 953	- 867
Summa kommunstyrelsen	**277 337**	**267 332**	**- 6 324**
Överförmyndarnämnden	493	493	- 57
SUMMA	**277 830**	**267 825**	**- 6 381**
Allmännyttan	0	0	0

Allmänna utskottets beslut

Allmänna utskottet hänskjuter ärendet till kommunstyrelsen.

DELÅRSRAPPORT 2017

LJUSNARSBERGS KOMMUN

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet ... 2
Innehåll ... 3
Händelser under året ... 4
Förskolans utbyggnad ... 5
Förvaltningsberättelse ... 6
Kommunens uppdrag ... 6
Kommunens värdegrund ... 6
Visionen om en hållbar kommun ... 6
Budgetförutsättningar ... 6
Ljusnarsbergs kommuns övergripande organisation ... 9
Ekonomisk utblick ... 10
Övriga engagemang ... 12
Rapportering mål och måluppfyllelse ... 16
Resurser ... 16
Resultat ... 20
Investeringsredovisning ... 23
Fastighetsinvesteringar ... 23
Investeringar i Samhällsbyggnadsförbundet ... 23
IT-investeringar ... 24
Övriga investeringar ... 24
Investeringsuppföljning 30 juni ... 25
Personalredovisning ... 26
Inledning ... 26
Anställda ... 26
Händelser under första halvåret samt plan för kommande halvår ... 27
Kommunens finansiella ställning ... 28
God ekonomisk hushållning ... 28
Befolkning ... 29
Arbetsmarknad ... 29
Bostadsmarknad ... 30
Tillgångar ... 31
Skulder ... 31
Skatteintäkter, generella statsbidrag och nettokostnader ... 32
Resultatanalys ... 33
Ekonomisk uppföljning på verksamhetsnivå ... 37
Resultat kommunens finansiella mål ... 38
Redovisning ... 39
Resultaträkning ... 39
Balansräkning ... 40
Kassaflödesanalys ... 42
Noter till resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys (alla belopp i tkr) ... 43
Ord & begrepp ... 53
Redovisningsprinciper ... 55

Händelser under året

Förskola i Ställdalen

I maj invigdes en treavdelningsförskola med integrerat fritidshem och tillagningskök i Ställdalen som ersätter den gamla förskolan, som ska rivas så småningom. Namnet Åstugan behålls men avdelningarna har fått nya namn: Näckrosen, Trollsländan, Regnbågen och Gammelgäddan.

De nya lokalerna är anpassade efter verksamhetens behov och under hösten ska utemiljön förbättras.

Ny evenemangsförening

För att möta behoven kring samordning i samband med evenemang och arrangemang inom föreningslivet, skapades Kopparbergs Evenemangs Förening.

Föreningen ska fungera som ett stöd för övriga föreningar, och kan även själv fungera som arrangör för evenemang.

Attraktiv arbetsgivare

Ljusnarsbergs kommun tar ett helhetsgrepp för att säkra framtidens kompetensförsörjning vad gäller sjuksköterskor. Därför har kommunstyrelsen fattat beslut om ett dokument som ger ett tydligt mandat till verksamheten att kunna arbeta med att skapa en god vårdmiljö och arbetsmiljö.

Hälsosamma arbetstider, särskilda akademiska utbildningsanställningar och introduktionsprogram är exempel på fokusområden för satsningen.

Förskolans utbyggnad

Årets enskilt största investering är den nya förskolan Åstugan. Den gamla förskolan byggdes på 1970-talet och hade direktverkande el som uppvärmning och det platta taket har gjort att det ofta läckt in vatten. Förskolan var i behov av en stor renovering som skulle bli mycket kostsam. Efter utredning bestämdes det att kommunen skulle satsa på en nybyggd förskola men på samma tomt som den gamla förskolan.

Den nya förskolan är ett modulhus med tre förskoleavdelningar och ett integrerat fritidshem på en av avdelningarna. All mat som barnen serveras lagas på enheten. Numera sker uppvärmningen via bergvärme. Arbetsmiljön för personalen har förbättrats betydligt och lokalerna är ljusa, har bra belysning och ventilation.

Förskolan har ett stort upptagningsområde och även familjer från Kopparberg väljer att ha sina barn i Ställdalen. I Ställdalen bor flera asylfamiljer och deras barn vistas på förskolan. Till hösten kommer fler barn vara inskrivna än tidigare år.

Under hösten kommer utemiljön att ses över. Det kommer att bli nya lekredskap för barnen, staket kommer att bytas ut och nya växter kommer att planteras.

Den nya förskolan kostade totalt 10 176 tkr att iordningsställa. Projektet startades 2015 med sanering av marken och avslutades efter slutbesiktningen sommaren 2017.
Förskoleverksamheten har ökat betydligt i och med den stora andelen asylsökande i kommunen 2015-2017. Det är den verksamhet som haft svårast att hushålla med befintliga lokalytor och tvingats placera barn på väntelista för förskoleplats mycket länge.

Förutom asylbarnen har kommunens barnantal ökat med 18 stycken, eller 12,5 procent, under samma period. Föräldrarna till den stora kullen barn var också en stor kull under sin dagistid. Dessutom har flera familjer som fått uppehållstillstånd valt att stanna i kommunen. För att eliminera kön till förskolan ska det i höst startas igång ytterligare en förskola i centrala Kopparberg.

Förvaltningsberättelse

Kommunens uppdrag

Kommunens primära uppdrag är att se till så att de verksamheter som ligger under kommunens ansvar följer lagen och bedrivs med en god kvalitet. Verksamhetsmål beslutas av direktvalda politiker, vilka ger kommunens invånare möjligheter att påverka och kontrollera verksamheterna.

Förvaltningsberättelsen är kommunstyrelsens översikt och analys av verksamhetens utveckling. Styrelsen har *uppsiktsplikt* över den kommunala verksamheten, vilket innebär att den ska övervaka den ekonomiska förvaltningen, se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer, att lagar och förordningar efterlevs samt att medlen används ändamålsenligt.

I förvaltningsberättelsen presenteras den verksamhet som har bedrivits under året och hur denna har stämt överens med de av fullmäktige lämnade uppdragen. Alla kommuner är skyldiga att lämna minst en delårsrapport förutom årsredovisningen.

Det viktiga i delårsrapporter, tertialrapporter och årsredovisningar är att det syns en röd tråd mellan resurser, prestationer, resultat och effekter för kommunens invånare. Detta avsnitt innehåller därför även ett kort stycke om kommunens värdegrund, kommunens styrmodell och budgetförutsättningarna för i år samt ett organisationsschema över den politiska organisationen.

Kommunens värdegrund

Kommunens värdegrund är en övertygelse om att alla människor kan och vill utvecklas, ta ansvar, göra ett gott arbete, lära sig och vara delaktiga. Vi ska möta människor respektfullt och jämlikt. I mötet med människor visar vi empati och engagemang.

Visionen om en hållbar kommun

Vi har ett ansvar att hushålla med våra gemensamma resurser och på så vis skapa ekonomisk, social, miljömässig och kulturell hållbarhet. Principen om hållbarhet är garanten för att kommunens verksamheter ska ges möjlighet att inbegripa såväl ideologiska som realpolitiska värderingar och förhållningssätt. Enligt kommunens styrmodell ska hållbarhetsbegreppet konkretiseras genom fyra genomsyrande perspektiv: *öppen kommun, kunskap & kompetens,* mötes & upplevelser och *innovationer & entreprenörskap.* I budgeten finns mål för verksamheterna anknutna till dessa perspektiv.

Budgetförutsättningar

Ljusnarsbergs budget 2017

Förra året beslutade kommunfullmäktige att sänka skattesatsen med ett öre år 2017. Det innebar ca 87 tkr i lägre skatteintäkter för kommunen. Ingen större summa men med en värdeladdning rent symboliskt. Kommunen har kontinuerligt arbetat med att anpassa kostymen men förutsättningarna har förändrats de senaste åren i och med det stora flyktingmottagandet. Ljusnarsberg hade högst

flyktingmottagande i landet per invånare 2015-2016. Detta genomsyrade även budgetarbetet inför 2017 års budget. Svårigheterna att bedöma flyktingmottagandets omfattning och de statliga ersättningsnivåerna tillsammans med konsekvenserna av flyktingmottagandet i verksamheterna gjorde budgetarbetet exceptionellt svårt.

De största tillskotten i budgeten tillföll individ- och familjeomsorgen. Totalt sett utökades kommunens budgetram med 6 368 tkr jämfört med föregående år. Främsta anledningen till att budgeten kunde utökas så pass mycket var att kommunen förmodades tilldelas ett betydande belopp av de tio miljarder kronor som regeringen beslutat fördela till kommunsektorn som kompensation för undanträngningseffekter p.g.a. flyktingtillströmningen. Dessa extra anslag från regeringen innebar även ett betydande överskottsresultat i 2016 års bokslut. Dessa medel ska användas till att finansiera de stora investeringsvolymer som planeras under planperioden. Under 2017 har omfattande lokalinvesteringar genomförts eller kommer att genomföras. Dessa berör främst förskolan och skolan.

Vårändringsbudgeten

Regeringen informerade om sina förslag i proposition 2016/17:100 2017. De mest intressanta förändringarna för kommunen var ökade medel till skolor med låg andel behöriga till gymnasieskolans nationella program (500 000 tkr) och en förstärkning av den sociala barn- och ungdomsvården (150 000 tkr). Ljusnarsbergs kommun fick en exceptionellt stor andel av de totala medlen för att stärka den sociala barn- och ungdomsvården jämfört med befolkningsstorleken och övriga kommuner, 690 tkr.

Den 11 augusti fick kommunen e-post från Skolverket med fördelningen av de 500 000 tkr. Enligt förordning (2017:818) om statsbidrag för ökad jämlikhet i grundskolan tilldelas 50 procent av de huvudmän som utifrån socioekonomiska förutsättningar har störst behov av det ett bidrag. Ljusnarsbergs kommun tilldelas 521 tkr som kan rekvireras i oktober 2017.

Anslaget för krisberedskap utökades och Ljusnarsberg fick under sommaren 78 tkr extra mot att kommunerna får utökat ansvar på civilförsvarsområdet. Under hösten ska representanter från kommunen bli informerade om kommunens nya uppgifter.

I övrigt gav vårändringsbudgeten hälften av utgiftsreformerna på totalt 3 miljarder till staten, främst polis och försvar, och hälften till kommunsektorn. Rikets säkerhet kom att få stor betydelse efter terrorattentatet den 7 april, som var det första i Sverige med dödlig utgång. Landstingen fick mycket pengar till förlossningsvården, vars personal- och platsbrist varit mycket i ropet under året. I flera fall har svenska mödrar skickats till Finland för att föda barn.

Kommunens intäkter

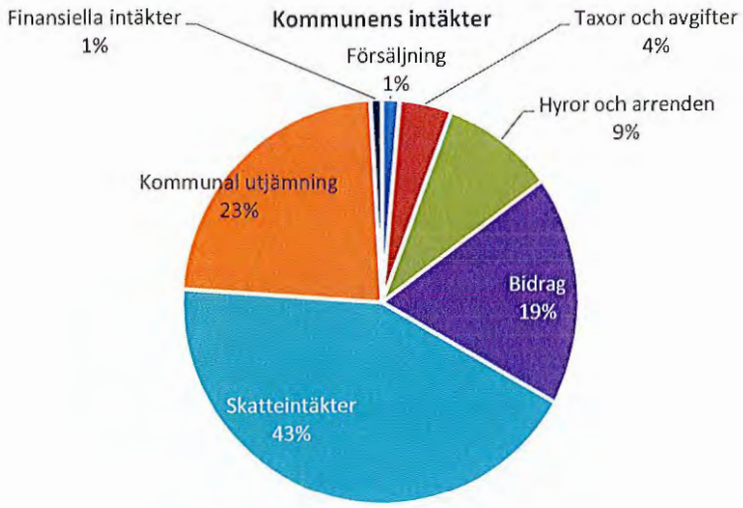

Hur intäkterna fördelas proportionerligt till verksamheterna

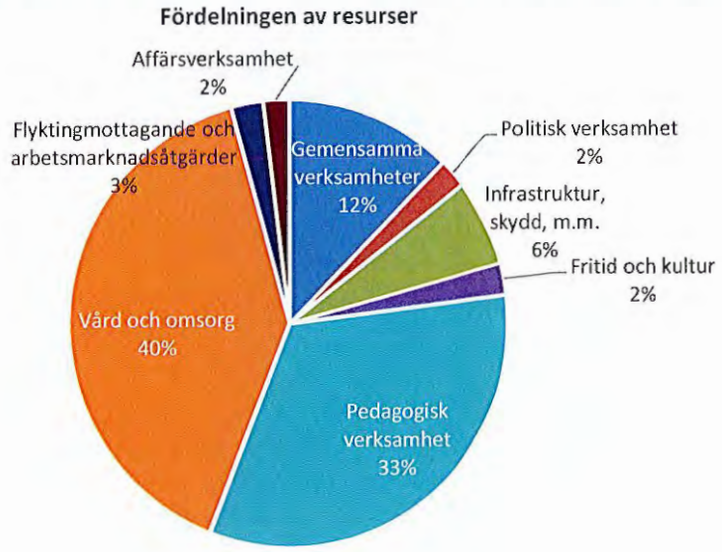

Ljusnarsbergs kommuns övergripande organisation

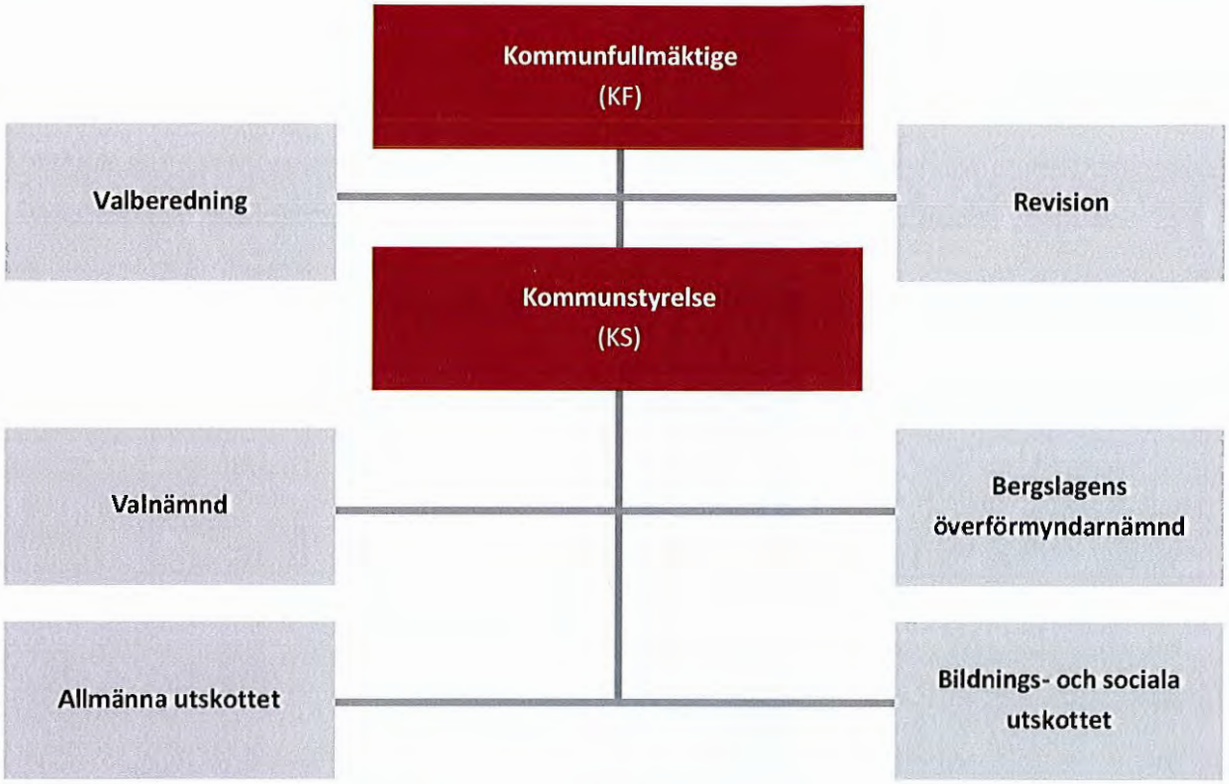

Kommunala bolag och stiftelser

- Stiftelsen Gillersklacks fritidsanläggning
- Ljusnarsbergs kommunlager AB i likv.

Kommunal-förbund

- Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen
- SOFINT

Samarbetsorganisationer och delägarskap

- Kommuninvest
- Partnerskap Bergslagsbanan
- Bergskraft ekonomisk förening
- RKHF Ljusnarsbergs äldre-bostäder
- Tursam m.fl.

Sydnärkes lönenämnd

Räddningsnämnden Västerbergslagen

Samhällsbyggnads-nämnden Bergslagen

Nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

Ekonomisk utblick

Ljusnarsbergs kommun är inte ensam i världen och påverkas i hög grad av händelser i omvärlden. Det är därför viktigt att följa den ekonomiska utvecklingen både i Sverige och på världsmarknaden.

Under året har svensk ekonomi mattats av något jämfört med den starka BNP-tillväxten förra årets sista kvartal. Det är fortfarande den inhemska konsumtionen som bidrar till tillväxttakten. Det handlar i första hand om att offentlig sektor har expanderat som en följd av det stora flyktingmottagandet 2015-2016.

Bostadsinvesteringarna bidrog med 2,0 procentenheter av den totala investeringsuppgången och ökade under första kvartalet 2017 med 9,2 procent jämfört med kvartalet innan (säsongsrensat). Nybyggnation av småhus och flerbostadshus samt ny-, till- och ombyggnad av dessa fastighetstyper, tränger möjligen undan investeringar i andra fastighetstyper som kontors-, industri- och butikslokaler som inte ser samma uppgång.

Kommuner har fått statliga investeringsstöd för att bygga lägenheter *(Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande,* Näringsdepartementets promemoria, DS 2015:35*)*. Länsstyrelserna har fördelat pengarna till många byggnadsprojekt, främst i större kommuner men även till sådana kommuner som tidigare har haft problem med överskott på bostäder.

Inom näringslivet är uppgången i tjänstesektorn hög för tillfället och den enda branschen som ser en negativ tillväxt är transportsektorn. (Läs mer i SCB:s publikation *Sveriges ekonomi – juni 2017*, s. 5.)

Hushållens sparande fortsätter att öka (SCB, s. 13), vilket indikerar att hushållen har beredskap för höjda räntor på bostadslånen. I media börjar det talas om en bostadsbubbla och det hävdas att Sverige har övervärderade bostadspriser. De låga räntenivåerna bidrar till höga investeringsutgifter.

I Riksbankens rapport *Finansiell stabilitet 2017:1* pekas särskilt bostadspriserna och hushållens skulder ut som hot mot den finansiella stabiliteten och ett allmänt hot för svensk ekonomi. I rapporten sägs att det är viktigt att utöka utbudet av bostäder *av olika slag* i Sverige och att hushållens skulder skulle kunna pareras genom att Riksdagen t.ex. inför skuldtak eller begränsningar för ränteavdragen. Riksbanken anser annars att hushållens skulder kommer att fortsätta öka och utgöra en hög risk för svensk ekonomi.

I Riksbankens rapport framhålls även bankernas ekonomi som en risk för ekonomin då det svenska banksystemet utgör en väldigt stor andel av den totala svenska ekonomin. I Sverige finns få och mycket stora banker som är inbördes beroende av varandra. Om en bank får problem kommer det att påverka även övriga banker. Bankerna har en stor andel marknadsfinansiering, framförallt i utländsk valuta, främst euro och dollar. Riksbanken vill se att Finansinspektionen inför regler på området för att se till så att bankerna inte tar för stora risker. Exempelvis att det finns regler för att bankerna har tillräckligt med likvida medel och tillräckligt stort eget kapital.

Svensk ekonomi går bra. Det är tur att ladorna är fyllda när den politiska världen fortsätter att överraska. Hittills har 2017 bjudit på minst lika uppseendeväckande demokratiska beslut som året innan (som bl.a. såg till att Donald Trump blev president för världens mäktigaste land och britterna röstade för *Brexit*).

Inför Brexit-förhandlingarna ville Theresa May ha ett bättre förhandlingsläge. Parlamentet överraskade med att en mycket stor majoritet röstade för ett nyval. I Storbritannien innebär ett nyval också starten på en ny mandatperiod, som där är fem år lång. I Sverige hade ett nyval inte inneburit att valkalendern ändrades. Troligtvis ville May, som i opinionsmätningarna verkade ha mycket starkt stöd av det brittiska folket, väljas på riktigt samt även få en klar majoritet i parlamentet. May tog över efter David Cameron som avgick efter

att britterna röstade för ett utträde ur den Europeisk unionen (EU).

Cameron är inte den enda som har överskattat sin popularitet hos folket. Den 8 juni beskrivs som ett katastrofval för May, som försvagade sitt partis position i parlamentet och inte lyckades få egen majoritet. Istället gick Labour framåt, vilka lyckades locka flest unga väljare. Valdeltagandet bland de yngre väljarna var överraskande högt och 63 procent av dem röstade på *Labour*, medan 27 procent röstade på Mays *Conservative*.

I Frankrike segrade *La Republique - en marche!* Partiets presidentkandidat Emmanuel Macron vann det franska presidentvalet den 7 maj. Hans parti hade då funnits i knappt ett år och aldrig tidigare ställt upp i något parlamentsval. Han är 39 år, är EU-vän och har sin bakgrund i finansvärlden. Han är en motvikt till Donald Trump och den främlingsfientliga vågen i Europa och har redan utmärkt sig på den världspolitiska scenen genom att ifrågasätta Trumps klimatpolitik.

Geopolitiken har fått stor betydelse för världsmarknaden. Folket röstar inte som opinionsundersökningarna säger att de ska rösta och det vågade debattklimatet skapar osäkerhet om framtiden. Osäkerhet påverkar sällan den ekonomiska tillväxten i positiv riktning.

I höst kommer nästa stora rysare. EU:s rikaste och största land Tyskland går till val. Angela Merkel ställer upp ytterligare en mandatperiod och är den som har suttit längst vid regeringsmakten i EU. Befolkningen i de länder som haft val det senaste året har visat påtagligt missnöje med det politiska etablissemanget och röstat för förnyelse.

I Sverige är det valupptakt inför nästa års Riskdags- landstings- och kommunval. Vad hinner hända på världsmarknaden innan dess som skulle kunna påverka tilliten till det politiska etablissemanget?

Eftersom en förvaltningsberättelse även ska ta upp väsentliga händelser efter bokslutsdatumet men innan delårsrapporten lämnas fram, är det av vikt att nämna något om den IT-skandal som befarades kunna skapa en regeringskris i Sverige. Omfattningen av och skadorna efter IT-skandalen har ännu inte tydliggjorts.

Kortfattat tog IBM över uppdraget att sköta Transportstyrelsens IT-drift i april 2015. Transportstyrelsens generaldirektör beslutade flera gånger om att överträdelser av den svenska lagstiftningen för att skydda känsliga uppgifter skulle göras. Detta ifrågasattes av internrevisorn i juni 2015 men styrelsen agerade inte. Under sommaren inleder sedan Säkerhetspolisen (SÄPO) en kontroll över överflyttningen av IT-driften till IBM. De riktar sedan misstankar mot generaldirektören om att den har tagit beslut som strider mot lagen och meddelar inrikesministern. Efter ett par månader informeras även försvarsministern. I början av 2017 får statsministern och infrastrukturministern, inom vars förvaltningsområde Transportstyrelsen ingår, vetskap om SÄPO:s kritik. Generaldirektören blir då entledigad från sitt uppdrag.

Den 26 juli meddelar allianspartierna att dessa kommer att rikta misstroendeförklaringar mot tre statsråd: inrikesminister Anders Ygeman, försvarsminister Peter Hultqvist och infrastrukturminister Anna Johansson.

Den 27 juli presenterar statsministern Stefan Löfven en ny regering. Anders Ygeman och Anna Johansson har avsagt sig sina uppdrag. Peter Hultqvist får fortsatt förtroende som försvarsminister. Enligt opinionsundersökningarna som publicerats i media efter detta ser Löfvens strategi ut att ha fått folkets stöd. Det andra regeringspartiet Miljöpartiet har dock backat och hållit väldigt låg profil. Den politiska debatten har återigen, efter terrorattentatet i Stockholm i våras, kommit att handla om rikets säkerhet.

Övriga engagemang

Inledning

Kommunfullmäktige har rätt att bestämma hur den vill organisera den kommunala verksamheten. Fullmäktige måste dock se till att det blir ett heltäckande nämndansvar för de "obligatoriska" uppgifterna. Kommunstyrelsen i Ljusnarsbergs kommun fungerar som socialnämnd och bildningsnämnd. Kommunstyrelsens allmänna utskott fungerar som krisledningsnämnd. Men kommunen har även valt att samordna vissa obligatoriska uppgifter med andra kommuner i gemensamma nämnder.

De gemensamma nämnderna för Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora heter Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen samt Bergslagens Överförmyndarnämnd. Räddningsnämnden Västerbergslagen har Ljusnarsberg och Ludvika som medlemmar. Från och med 2016 är kommunen även medlem i Sydnärkes lönenämnd, med säte i Kumla kommun och från 2017 i Regionhälsan med säte i regionorganisationen.

Vissa uppgifter inom det tekniska området är också obligatoriska för en kommun och dessa har fullmäktige valt att överlåta till kommunalförbundet Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen. Kommunen har även valt att samverka *privaträttsligt* som medlem i ekonomiska föreningar och i en kooperativ hyresrättsförening.

Här nedan presenteras större engagemang som har stor påverkan på kommunens samlade ekonomi och verksamhet. Det finns dock många fler engagemang som det inte finns utrymme för att beskriva här.

Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen (SBFB)

SBFB är ett kommunalförbund med säte i Nora och har de fyra kommunerna i norra länsdelen som medlemmar. Ändamålet med dess verksamhet är att tillhandahålla medlemskommunerna tjänster inom det tekniska området i enlighet med respektive kommuns ambitionsnivå och ekonomiska förutsättningar. Till SBFB har medlemskommunerna överlåtit ansvaret för planering och drift av de lagstadgade verksamheterna vatten och avlopp, avfall och gata. Dessutom ansvarar förbundet för medlemskommunernas skötsel av park, skogsförvaltning, idrotts- och fritidsanläggningar samt lokalvård i den omfattning som anges i den årliga verksamhetsplanen.

SBFB:s verksamheter delas in i en *skattefinansierad del*, som finansieras via driftbidrag från medlemskommunerna, och en *avgiftsfinansierad del*, som finansieras fullt ut via taxeintäkter. Gemensamma kostnader ska enligt förbundsordningen fördelas i proportion till befolkningsantalet i respektive kommun.

Per den 31 maj prognostiserade SBFB ett underskott totalt med 1 100 tkr för de skattefinansierade delarna och 1 650 tkr för de avgiftsfinansierade. Orsakerna till underskottet i den skattefinansierade verksamheten anges främst vara en risk för mycket höga kostnader för vinterväghållningen. I den avgiftsfinansierade verksamheten prognostiseras ett underskott för återvinningen med 1 850 tkr, vilket anges bero på höga personalkostnader och lägre intäkter efter omval av kärl. Avgiftskollektivet har dessbättre positiva resultat över tid.

Ett litet underskott prognostiseras även för enskilda vägar och detta är i sin ordning. SBFB ombesörjer ansökningar om bidrag från Trafikverket som kommunen får inbetalt för olika projekt. Kommunen ska ur vägfonden bidra med lika mycket till projekten. Förra året anlades ny asfaltsbeläggning åt Högfors vägförening. Detta har belastat kommunens vägfond i år med 35 tkr.

I år ska asfaltsbeläggning på 6 800 kvm anläggas i Mossgruvan, vilket innebär ett bidrag från Trafikverket på 192 tkr och lika mycket medel från vägfonden. SBFB tar även 96 tkr från sina investeringsanslag till projektet. Slutbesiktningen har beräknats till 2017-10-02.

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen (SBNB)

SBNB är en gemensam nämnd mellan de fyra kommunerna i norra länet med Lindesberg som värdkommun. Ändamålet för verksamheten är att bidra med väl fungerande myndighetsutövning inom miljö- och byggområdena till minst den servicenivå som styrande lagstiftning anger. Nämnden ska utveckla och efter behov och resurstillgång tillhandahålla en god och samlad kompetens för kommunspecifika frågor för var och en av de samverkande kommunerna kring övergripande miljöfrågor, översiktsplanering, naturvårdsfrågor, mark- och exploateringsfrågor, energirådgivning med mera.

SBNB tillsammans med värdkommunen Lindesberg har begärt utökade anslag till 2018 års budget p.g.a. tidigare felräkning. Årets fakturor kan bli högre än vad som är budgeterat. Mellanhavandena är inte utredda ännu och under hösten bör samtliga parter ha kommit överens om nämndens budget.

Ljusnarsbergs kommun har bett om att få se protokoll eller liknande av tidigare budgetbeslut relaterat till sifferunderlagen. Verksamhetens nettokostnader har ökat väsentligt sedan 2011 och är endast avgiftsfinansierad till 44 procent, vilket inte är önskvärt i en affärsverksamhet, hävdar representanter från Ljusnarsbergs kommun.

Här har kommunstyrelsen haft små möjligheter att utöva sin uppsiktsplikt. De ekonomiska rapporter som delgetts kommunstyrelsen redovisar endast värdkommunen Lindesbergs del av nämndens samlade ekonomi. Kommunstyrelsen har en standardformulering i protokollen med en önskan om att nämnden ska fortsätta utveckla de ekonomiska rapporterna. Eftersom det finns stor risk för att Ljusnarsberg måste prioritera om sina resurser för att täcka de nyligen uppdagade underskotten i nämndens ekonomi är det av vikt att fördjupa kunskaperna om nämndens verksamhet.

Räddningsnämnden Västerbergslagen

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd med Ludvika kommun för samverkan om räddningstjänst och sotning. Ludvika är värdkommun och nämndens ansvar och verksamhet bestäms, av ett reglemente och ett samverkansavtal – utöver lagstiftningen.

En mindre del av nämndens verksamhet som avser sotning finansieras i sin helhet via avgifter. Resterande del av verksamheten finansieras genom driftbidrag från kommunerna.

En stor utmaning för nämnden är att hitta deltidsbrandmän till brandstationen i Kopparberg. Det är svårt i hela landet att hitta personal till deltidsbrandkårer som i mångt och mycket är beroende av engagemang för hembygden. Förra året var ett turbulent år för räddningstjänsten då hela styrkan på sammanlagt 19 brandmän sade upp sig.

Det här året har organisationen varit stabil och istället fokuserat på Ljusnarsbergs kommuns ansökan om medlemskap i Nerikes brandkår samt Ludvika kommuns eventuella kommande ansökan om medlemskap i kommunalförbundet Dala mitt. Det troliga är att Ludvika och Ljusnarsberg går skilda vägar vid årsskiftet. Samtliga kommunfullmäktige-församlingar i samtliga medlemskommuner måste godkänna Ljusnarsbergs inträde i den gemensamma nämnden om det ska bli av.

Kommuninvest ekonomisk förening

Kommuninvest bildades i Örebro län 1986 av nio kommuner med ändamålet att gemensamt kunna få bättre lånevillkor och öka konkurrensen på marknaden för kommunal finansiering. Idag omfattar samarbetet 90 procent av landets kommuner och landsting.

Alla medlemmar i Kommuninvest har ingått en solidarisk borgen som anses vara en mycket stark garanti för Kommuninvests åtaganden, emedan kommuner och landsting aldrig kan försättas i konkurs eller på annat sätt upphöra att existera.

Förutom det solidariska borgensåtagandet som samtliga medlemmar (ägare) i Kommuninvest har åtagit sig, har samtliga medlemmar också satsat kapital i bolaget. Ljusnarsbergs kommuns andel i Kommuninvest värderas till 160 tkr.

Aktuell skuld i delårsbokslutet till Kommuninvest är 199 243 tkr. Kommunens totala insatskapital i den ekonomiska föreningen är 4 422 tkr. Utdelningen på förra årets insättning betalades ut i maj i år och uppgick till 375 tkr.

RKHF Ljusnarsbergs äldrebostäder

Den kooperativa hyresrättsföreningen *Riksbyggen Kooperativa hyresrättsförening Ljusnarsbergs äldrebostäder* driver fastighetsförvaltningen av kommunens vård- och omsorgsboenden. Riksbyggen förvaltar fastigheterna åt hyresrättsföreningen. I styrelsen ingår tre representanter från kommunen, en från Riksbyggen och tre hyresgäster.

Hyresrättsföreningens totala skuld till kommunen uppgår till 120 982 tkr. Skulden har minskat med 500 tkr under året. Kommunen står alla ekonomiska risker i hyresrättsföreningen. Egentligen skiljer sig inte åtagandena från det scenariot att kommunen skulle äga och förvalta fastigheterna själv, men fördelen med att bedriva verksamheten i en hyresrättsförening är att organisationen är flexiblare nu än om den skulle bedrivas i kommunal regi. Vad som också är positivt är att de boende blir engagerade i styrningen av verksamheten.

Det hölls en stämma den 29 maj 2017 för att godkänna årsredovisningen för verksamhetsår 2015. Soliditeten är fortfarande negativ, men kommer att förbättras i 2016 års räkenskaper. Bokslutet för 2016 kommer att revideras i mitten av augusti av revisor och stämman hållas någon gång därefter. Det bästa vore om årsredovisningen lämnades till stämman inom sex månader från räkenskapsårets utgång, vilket är i enlighet med lagstiftningen. Det balanserade underskottet ifrån 2015 är -2 989 tkr.

Sydnärkes lönenämnd

Ljusnarsbergs kommun är medlem i Sydnärkes lönenämnd sedan 2016. Det är en gemensam nämnd för lönesamverkan mellan Kumla, Askersund, Lekeberg, Laxå, Hallsberg och Ljusnarsbergs kommuner. Nämnden har sitt säte i Kumla. Den gemensamma nämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter inom löne- och pensionsadministration. Under året antas nämnden administrera 8 750 lönespecifikationer per månad. I delårsbokslutet per den 30 juni redovisar nämnden ett överskott med 350 tkr. Överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Resultatet i årsbokslutet kommer att överföras till nästkommande år och justeras mot medlemskommunernas fördelning av den gemensamma driftbudgeten.

Nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice (Regionhälsan)

Kommunen är från och med i år medlemmar i Regionhälsan, som har Region Örebro län som huvudman. Medlemmar är Regionen, Örebro, Kumla, Hallsberg, Laxå och Lindesbergs kommuner. Insatsen i Regionhälsan bestämmer respektive medlemskommun. I dagsläget har kommunens företagshälsovård en budget på 316 tkr. Under året genomför Regionhälsan en utbildning i arbetsmiljöarbete för samtliga chefer och skyddsombud i kommunen.

Koncernen

Ljusnarsbergs kommunlager AB

Ljusnarsbergs kommunlager AB (LKAB) har till ändamål att i enlighet med kommunallagens självkostnadsprincip uppföra och uthyra lagerutrymme med syfte att främja näringslivets utveckling i Ljusnarsbergs kommun.

I mars 2011 färdigställde bolaget den lagerbyggnad som därefter har upplåtits till kommunens största privata arbetsgivare, Kopparbergs bryggeri AB. För detta tog Ljusnarsbergs kommun ett lån på 45 000 tkr. Kommunen amorterade lånet kvartalsvis och fakturerade LKAB ett belopp varje kvartal motsvarande amorteringen och räntekostnaderna. Bolaget erhöll i sin tur motsvarande hyresintäkter från Kopparbergs bryggeri.

På kommunfullmäktiges sammanträde 2016-03-30 beslutades att en försäljning av lagerbyggnaden skulle ske till befintlig hyresgäst. Efter femårsbesiktningen av investeringsprojektet såldes lagerbyggnaden för 26 250 tkr, vilket innebar en bokföringsmässig vinst på 8 224 tkr för bolaget.

På bolagsstämman den 29 maj 2017 beslutades att bolaget skulle försättas i frivillig likvidation från och med den 1 juni 2017. Den avgående styrelsen kommer att avlämna en årsredovisning för sin återstående period vid rodret, sedan tar en likvidator över styrelsens och den verkställande direktörens roller.

Enligt årsredovisningen för perioden 1 januari till 31 maj 2017 är årets resultat en förlust med 33 tkr, härrörande till bank- och revisionskostnader. Tillgångarna består till största del av banktillgodohavanden på 1 121 tkr och bolaget har inga skulder eller kända borgenärer. Trots detta ska en kallelse på okända borgenärer kungöras i Post- och inrikes tidningar och bolaget kan inte likvideras förrän tidigast efter att tidsfristen på sex månader har passerat. Förhoppningen är att bolaget ska upplösas i samband med årsskiftet.

Stiftelsen Gillersklacks Fritidsanläggning

Stiftelsen har till ändamål att äga och förvalta tillskjuten egendom i en anläggning för turism och konferensverksamhet som kan nyttjas av kommunens invånare. Stiftelsen har inte bedrivit någon verksamhet sedan fastigheten med tillhörande anläggning såldes vid årsskiftet 2005/2006.

Stiftelsen kan avvecklas snarast möjligt genom att styrelsen beslutar om att använda banktillgodohavandet till något som så långt möjligt harmonierar med stiftelsens ändamål.

Stiftelseordföranden formulerade ett brev till Länsstyrelsen i Dalarna under året och bad om att få förbruka stiftelsens medel till något som harmonierade med dess ändamål, men fick till svar att detta inte kunde göras eftersom tillgångarna i stiftelsen är för höga enligt stiftelselagen. Länsstyrelsen hänvisade till Kammarkollegiet för att ändra ändamålet.

Det finns styrelsebeslut på att använda stiftelsens medel för att bidra till kommunens satsningar på turistnäringen. Kommunfullmäktige har blivit delgivna stiftelsestyrelsens beslut om ett bidrag till att anlägga ett utegym i Rydbergsdal. Det kostar omkring 144 tkr exklusive moms och kommunen väntar på prisuppgift från SBFB om hur mycket det skulle kosta att utföra markarbetena på platsen. Den 30 juni 2017 uppgår stiftelsens kapital till 677 tkr.

Rapportering mål och måluppfyllelse

Resurser

Öppen kommun

Flyktingmottagande, etablering och integration

Under 2015-2016 tog Ljusnarsbergs kommun emot flest asylsökande i Sverige. Sedan 2016 har Migrationsverket ansvaret att fördela landets flyktingmottagande jämnare mellan kommunerna. Ljusnarsberg kommer att ställas inför en utmaning i och med det minskade åtagandet. Tillströmningen av invandrare till Sverige har också avtagit, de så kallade "välfärdsmiljarderna" ska successivt fasas ut till att år 2021 fördelas i sin helhet baserat på befolkningsvariabler och staten har ändrat ersättningsreglerna för mottagandet av ensamkommande barn från och med 1 juli 2017 (*"Ett nytt ersättningssystem för mottagonde av ensamkammande barn och unga", promemoria 2016-06-21"*).

Enheten Bergsgården kommer successivt att avvecklas. Prognosen säger att det kommer att bo åtta barn på HVB Bergsgården, 14 på stödboendet Riggardsgatan och sex i allmännyttans lägenheter vid årsskiftet 2017/2018. Under hösten ska individ- och familjeomsorgen (IFO) se över sina placeringar och fortsätta ta hem så många som möjligt till den egna kommunen, alternativt begära s.k. överflyttning till annan kommun.

Kommunen måste snabbt börja anpassa sina kostnader till de nya ersättningsnivåerna efter den 1 juli 2017. De verksamheter som direkt berörs är HVB Bergsgården, stödboendet på Riggardsgatan, IFO, Överförmyndarnämnden och vuxenutbildningen.

Viktigt både för hela Sverige och för Ljusnarsbergs kommun är att så många som möjligt av de nyanlända kommer i arbete. Om Sverige inte blir bättre på integration kommer skatteunderlaget per invånare att fortsätta hålla sig på en lägre nivå än innan flyktingtillströmningen.

Ju färre som försörjer sig själva i Ljusnarsbergs kommun, desto mer ökar försörjningsbördan i kommunen. Först och främst innebär det att mer resurser måste tilldelas kärnverksamheterna och klarar inte kommunen av att effektivisera övriga delar av verksamheten måste även kärnverksamheternas kostnadsram reduceras. Eftersom flyktingmottagandet utgör en så stor andel av den totala kommunala verksamheten är flyktingmottagandet angeläget för samtliga delar av den. Under åren 2011-2016 ökade kommunens personalbemanning med 20 procent. Successivt måste bemanningen anpassas till att kommunen i framtiden kommer att ha ett mycket begränsat flyktingmottagande.

Trädgårdsskötsel

På kommunstyrelsens sammanträde den 29 mars 2017 § 68 fattades det beslut om att den yttre skötseln på kommunens fastighetsbestånd ska skötas i egen regi, så som vår- och höststädning, gräsklippning, ogräsrensning, kantskärning, luckring och gödsling av gräsmattor, beskärning av häckar, buskar och träd, plantering, underhåll av lekplatser, med mera. Tidigare var den yttre skötseln utlagd på entreprenad, precis som yttre skötseln under vinterhalvåret fortfarande är. Det beslutades att inrätta en permanent tjänst som trädgårdsmästare på 100 procent samt motsvarande 2,0 årsarbetare utöver trädgårdsmästaren för ändamålet. Finansieringen ska ske inom ram.

Möten & upplevelser

Äldreomsorg

Äldreomsorgen är kommunens största och mest kostsamma verksamhet. I nedanstående tabeller framgår vilka personalresurser som tillskrivs äldreomsorgen, exklusive lednings- och administrativa resurser.

Hemtjänst (ordinärt boende)

Personal	Årsarb	Tim/vecka
Dag	14,88	37
Natt	2,48	35
	17,36	

Personal	Timmar	Totalt
Dag	1 924	28 629
Natt	1 820	4 514
Summa		**33 143**

Antal brukare med insatser minst 9 tim/månad 2015	44
Antal brukare med insatser minst 9 tim/månad 2016	54
Antal brukare med insatser minst 9 tim/månad 2017 (jan-juni)	54

	Timmar att utföra
Antag 57% hos brukare	18 891
Antag 65% hos brukare	21 543

Beslutade timmar 2016	14 986
Beslutade timmar 2017(jan-maj)	5 592
Beslutade timmar 2017(årsprognos)	13 421

Rehab	Årsarbetare	Årsarb/brukare
Arbetsterapeuter	3,25	0,06
Undersköterska	1,00	0,02
Hjälpmedel tekn/vak	1,00	0,02
Vaktmästare	1,00	0,02
Rehabiliterande undersköterskor	2,00	0,04
Rehab totalt	**8,25**	**0,15**

Sjuksköterskor hemtjänst	4,90	**0,09**

Särskilt boende

Personal	Årsarb	Tim/vecka
Dag/kväll	51,68	37
Natt	10,76	35
	62,44	

Personal	Timmar	Totalt
Dag	1 924	99 432
Natt	1 820	19 583
Summa		119 016

	boende	personaltäthet
Antal boende 2016 (snitt)	112	0,56
Antal boende 2017 jan-juni (snitt)	113	0,55

Personaltäthet beräknad enligt	lägenheter	personaltäthet
Solgården	27	0,72
Koppargården	41	0,70
Treskillingen	59	0,24
Summa	127	

Sjuksköterskor särskilt boende	5,00	0,04

Kunskap & kompentens

Personalresursanslag till grundskola, förskola och fritidshem

De personalresurser som finns budgeterade framgår av tabellen nedan. Det finns även nyckeltalsbaserade anslag för måltider, material, aktiviteter o.s.v. Utöver lärarresurser finns elevhälsa, kulturskola, elevassistenter, bibliotekarier och studie- och yrkesvägledare samt lednings- och administrativa resurser. I början av året inrättades en ny tjänst som elevcoach och det pågår ett projekt för att minska frånvaron bland elever (#jagmed). När delårsbokslutet upprättas har en ny bildningschef tillträtt och annons för rektorstjänsten finns ute till och med den 30 juli.

Budgeterad personaltäthet

Grundskolan F-9	12,49 elever per lärare
Förskolan	210 volymtimmar per årsarbetare/ca 6 barn per årsarbetare
Fritidshem	20,3 barn per årsarbetare

Antal elever exkl asyl i budget 2017	Barn	Personalresurser
Garhytteskolan	107,5	8,61
Kyrkbacksskolan	268,5	22,55
Förskolan	162,36	24,35
Fritidshem	90,00	4,41
Totalt	628,36	59,92

Föreningsaktiviteter

Ljusnarsbergs kommun delar varje år ut bidrag till flertalet föreningar i form av verksamhetsbidrag och lokalbidrag (983 tkr i budget 2017). Utöver detta har kommunen hittills under året bidragit till SOFINT (Samordningsförbundet i norra Örebro län) med 78 tkr. Det finns även en budget med 130 tkr att använda för bidrag till utbildning, exempelvis Studiefrämjandet och Vuxenskolan.

Under året pågår dessutom två projekt som finansieras av så kallade *§ 37a-medel* från Länsstyrelsen i Örebro län. Det första heter *Projekt Fritidsguide* som har till ändamål att öka tillgången till fritids- och föreningslivet för asylsökande. I projektet är två fritidsguider anställda. Projektet är ett samarbete mellan Ljusnarsbergs kommun, Föreningen Komiken och Örebro läns idrottsförbund (ÖLIF). Projektledare är kommunens integrationskoordinator.

Det andra projektet som finansieras av *§ 37a-medel* i kommunen för tillfället är *Projekt Fokus jämställdhet*, som syftar till att underlätta etableringen i samhället för asylsökande genom att erbjuda interaktiv samhällsinformation med fokus på jämställdhet. I projektet används manliga förebilder som deltagarna både ska kunna identifiera sig med och lära av. Projektledaren, som är kommunens integrationskoordinator, har anställt en metodutvecklare som ska arbeta fram ett material som ska kunna användas av bland annat föreningar. Projektet samverkar med bland andra *ÖLIF*, *Män för jämställdhet*, *Fatta man* och det mobila asylhälsoteamet.

Innovationer & entreprenörskap

Kommunen har en näringslivsutvecklare anställd som i sin roll bjuder in företagare och föreningar till olika sammankomster under året. Kommunen har liten kontroll över de åtgärder som krävs för att uppnå målen för innovationer och entreprenörskap, men att skapa mötesplatser är ett sätt att nå ut och fånga upp näringslivets och civilsamhällets idéer. Förhoppningen är att fler ska vilja engagera sig för kommunens fortsatta utveckling och att fler företag ska lockas att etablera sig här.

I våras genomfördes en rekryteringsmässa tillsammans med Arbetsförmedlingen med god uppslutning av arbetssökande och arbetsgivare.

Med bidrag från de s.k. "Citybanepengarna" ska kommunen investera i en bushållsplats i Bångbro på Stråtvägen till en totalsumma om 463 tkr. Investeringen påbörjades i maj 2017 och beräknas stå klar innan årets slut. Satsningar på infrastruktur, och däri även inkluderat bredbandsutbyggnad, kommer att fortsätta utgöra viktiga framsteg i samhällsutvecklingen. Under året gör Trafikverket en nysträckning av landsväg 63, förbifart Hjulsjö för att förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten mellan Hällefors och Ljusnarsberg.

Resultat

Öppen kommun

Den kommunala verksamheten ska intensifiera integrationsarbetet genom att skapa samordnade och långsiktiga processer för ändamålet.

Delmål	Resultat
Det ska inrättas tio praktikplatser och fem anställningar till nya invånare inom etableringen.	Sju arbetsträningsplatser inom etableringen och sex anställningar inom etableringen.

Analys

Arbetsmarknadsenheten har prioriterat arbetsträningsplatser före praktikplatser. Detta är ekonomiskt mer fördelaktigt för kommunen eftersom Arbetsförmedlingen ersätter kommunen för detta, vilket den inte gör för praktikplatser.

Efter den 17 maj 2017 är det inte möjligt att anställa nyanlända inom etableringen med bidrag för "extratjänst". Dessförinnan anställdes sex personer på extratjänster. Efter den 17 maj måste nyanlända ha lämnat etableringen för att ersättning för extratjänst ska kunna bli aktuell. Det måste ske inom tre år från att personen fick uppehållstillstånd. Det har anställts en person maj/juni 2017 på en sådan tjänst.

Åtgärder

En god samverkan mellan Arbetsmarknadsenheten och Individ- och familjeomsorgen är i många fall avgörande då det gäller att snabbt komma med förslag till Arbetsförmedlingen gällande personer som kan vara aktuella för extratjänst. Här är det även viktigt att ha kontinuerlig tillgång av verksamheter som kan anställa.

Andelen hyresgäster inom allmännyttan som upplever skötseln av gemensamma ytor och utemiljö i anslutning till boendet som bra eller mycket bra ska öka.

Målvärde	Resultat
Minst 75 % (2015: 69,2 %)	Analys av hyresgästenkäten sker i september.

Möten & upplevelser

Äldreomsorgens brukare ska vara nöjda/mycket nöjda med sitt särskilda boende och med sin hemtjänst.

Målvärde

Minst 90 % enligt Socialstyrelsens nationella brukarundersökning inom äldreomsorgen.

Resultat

Resultatet av enkäten presenteras under hösten.

Analys

Resultatet för 2016 var 89 procent nöjda kunder i särskilt boende och 95 procent inom hemtjänsten. Det är ett sammantaget bra resultat där hemtjänstens överstiger målvärdet med fem procentenheter men särskilt boende understiger sitt med en procentenhet. Trots resultatet för särskilt boende kan konstateras att Ljusnarsbergs kommun är bland de 25 kommuner i landet med högst resultatnivå.

Det är viktigt att ha i åtanke vem som fyller i enkäten. Inom hemtjänsten är det en hög andel av de svarande personer som själva tar emot insatserna. Inom de särskilda boendeformerna är det en hög andel anhöriga/närstående till dem som tar emot insatserna som svarar på enkäten.

Åtgärder

För att få ett bättre och mer träffsäkert resultat av nöjdhet inom särskilt boende och hemtjänst ska en analys på mer detaljerad nivå göras.

Antalet föreningsaktiva i kommunen ska öka.

Resultat

Ingen uppföljning av måluppfyllelsen.

Kunskap & kompetens

Andelen elever som får godkänt på nationella proven i årskurs 3 ska vara minst 70 % år 2018.

Delmål

Andelen elever som nått Skolverkets fastställda kravnivåer i ämnena svenska och matematik ska vara minst 65 % år 2017.

Resultat

Ingen uppföljning av måluppfyllelsen.

Meritvärdet i årskurs 9 bland kommunens elever ska vara minst 210 poäng år 2018.

Delmål

200

Resultat

Ingen uppföljning av måluppfyllelsen.

Innovationer & entreprenörskap

Kommunens företagare ska vara positiva till den kommunala servicen

Delmål	Resultat
70 poäng i SKL:s Insikten.	68

Analys

Svarsfrekvensen uppgår till totalt 34 procent, vilket är att betrakta som relativt lågt för att generalisera resultatet för samtliga företag. Svar har inkommit från ärenden rörande bygglov och livsmedelskontroll.

Åtgärder

Projekt *Insikt* i norra Örebro läns fyra kommuner fortsatte under 2016. En gemensam träff anordnades då dit samtliga berörda personer var inbjudna. Löpande Insiktsmätning fortsätter under 2017.

Kommunen ska klättra fem placeringar i Svenskt näringslivs rankning över företagsklimatet i landets kommuner

Delmål	Resultat
Plats 71 (plats 76 2016)	Resultat presenteras officiellt den 26 september. Företagarnas sammanlagda omdöme har minskat.

Analys

I maj 2017 kom resultatet av undersökningen. Företagarnas sammanlagda omdöme om företagsklimatet i Ljusnararsbergs kommun har minskat från 3,66 till 3,56 (Riksgenomsnittet ligger på 3,36).

Åtgärder

Bjuda in en representant från Svenskt näringsliv till en företagsfrukost och diskutera fortsatt utveckling. På dagordningen i Näringslivsrådet finns en stående punkt kring handlingsplanen för konkreta aktiviteter som kan utveckla företagsklimatet.

Investeringsredovisning

Fastighetsinvesteringar

Nya Åstugan i Ställdalen är klar. Totalt är investeringsutgiften 10 176 tkr sedan den inledande processens början år 2015. Projektet höll sig inom budgetramen på sammanlagt 10 985 tkr. Nu återstår fortfarande rivning av den gamla byggnaden. Kommunen har beställt en undersökning av gifter i byggnaden innan rivningen.

Ytterligare arbeten på Klockargården gjordes under året. Totalt sett har upprustningen kostat 4 862 tkr sedan starten 2015. Renoveringen av förskolan Skogsgläntan på Fasegatan är inte klar vid halvårsskiftet men har hittills kostat 3 500 tkr. Det överskrider budgeten med 1 281 tkr. Budgeten är en rest av extra statsbidrag till skolor i landet som tagit emot många nyanlända, som kommunfullmäktige beslutade skulle användas till att iordningsställa en förskola på Fasegatan. Planerad start för verksamheten är i augusti 2017.

Budgeten för anpassning av lokaler för grundskola och förskola på 9 000 tkr, var främst tänkt till att köpa in skolpaviljonger till Kyrkbacksskolan och då främst inhysa elever från Garhytteskolan. Garhytteskolan kommer att stängas från och med en bit in på höstterminen 2017 och istället ska samtliga kommunens elever som valt att gå i grundskola i hemkommunen vistas i Kyrkbacksskolan. Istället för att köpa paviljonger gjordes en upphandling om förhyrning. Det innebär att endast markarbeten och eventuellt andra mindre arbeten kommer att klassas som investering. Månadshyran är 104,2 tkr och kontraktet är på två år, vilket kommer att belasta driftbudgeten. Paviljongerna ska vara i bruk vid skolstarten inför höstterminens början.

En projektledare för Ljusnarshallens ombyggnation är anlitad. Han ska först presentera en budget för sitt eget arbete innan kommunen godkänner att han startar igång projektet. Han ska inledningsvis i projektet göra ett underlag för kommande upphandling av om- och tillbyggnad. Projektledaren ansvarar för genomförande, funktion och ekonomi.

Övriga investeringar som är budgeterade i år på fastighetssidan är styrutrustning och ventilation på Kommunhuset, nya tak på logarna på Abrahamsgård och fläktar/ventilation på socialkontoret. Fläktar till förskolan Garhyttan installerades under sommaren.

Det finns även en s.k. strukturbuffert för fastighetsinvesteringar som har sitt ursprung i det stora statsbidrag som kommunen fick 2015 som kompensation för det stora flyktingmottagandet. Bufferten har hittills inte utnyttjats men det kan komma att göras om behov uppstår under året. Totalmetodiken kallas ett energieffektiviserings-projekt som Ljusnarsberg deltar i och som avser utreda energieffektiviseringsåtgärder på Kyrkbacksskolan. Etapp 1 har kostat 200 tkr brutto. Kommunen har fått 128 tkr i bidrag för förstudien. Etapp 2 finns det ett investeringsanslag för 2017.

Investeringar i Samhällsbyggnadsförbundet

Per den 31 maj lämnade förbundet (f.d. BKT) en prognosrapport. Ombyggnad av gator i samband med vatten- och avloppsinvesteringar beräknas redovisa en förlust mot budget på 375 tkr vid årets slut. Ventilationsarbeten för att klara obligatorisk ventilationskontroll är klart på Olovsvallen och innebär en positiv avvikelse mot budget på 175 tkr. Summa summarum beräknas förbundets investeringsanslag överskridas med 200 tkr.

Det nya reservvattenverket i Finnhyttan beräknas vara klart i december. Ett projekt för etablering av reservvattentäkt i Sundet antas påbörjas i augusti. Nivåstyrning i Bångbro vattenverk startas under sommaren. Ombyggnation av tryckstegring på två pumpstationer i Granlund och Nytorp finns också med bland årets investeringar. Så väl som en ny ca 300 meter lång vattenledning i Bånghammar och nästa etapp på 600 meter av den nya huvudvatten-ledningen mellan vårdcentralen och Wallmovägen.

Det nya taket på omklädningsrummet vid Djäkens badplats ska vara klart till badsäsongen och ett fortsatt arbete med lekplatsen på Malmtorget med bl. a. stenläggning är på gång.

Ytterligare finns en del belysningsåtgärder medtagna i budget, t.ex. upprustning av gatuljusnätet på Kvarnbacksvägen, Hörken samt Logebacken. Sänkning av gångbanekanter i Kopparberg är årets plan för anslaget till tillgänglighetsanpassningar.

IT-investeringar

AD-migreringen, dvs ett gemensamt nätverk för hela kommunen, färdigställdes under sommaren. Skolan har tidigare haft ett eget nätverk men genom att alla kommunanställda kommer åt samma nätverk ska det bli smidigare på olika sätt rent tekniskt. AD-migreringen kostade 571 tkr och höll sig inom budgetramen. Nästa steg blir t ex att etablera automatiseringstjänster så att IT-avdelningen kan installera programvaror centralt, utan att behöva besöka arbetsplatserna ute i verksamheterna. Detta sparar mycket tid. Även Office 365 ska installeras på samtliga kommunala datorer under hösten.

I övrigt på IT-sidan finns stående investeringsanslag för inköp av servrar, datorer, switchar och nätverksutrustning som knappt har utnyttjats sedan 2014. Det finns även en budget för en ny skrivarlösning, som eventuellt planeras i höst.

Önskemål från politiskt håll har varit att införskaffa läsplattor till samtliga utskotts- och KS-ledamöter. Läsplattor har köpts in till allmänna utskottets ledamöter och årets budget för ändamålet är förbrukat. Målsättningen är att samtliga politiker ska läsa sina handlingar på plattorna framöver, istället för att få handlingarna skickade med post. Detta innebär en stor tidsbesparing för kansliavdelningen som slipper kopiera upp handlingarna och även en kostnads- och miljöbesparing. Med tanke på att IT-investeringarna totalt sett inte ser ut att utnyttjas i år finns möjlighet att köpa fler läsplattor och därmed göra en betydande besparing i driften.

Övriga investeringar

I årets budget finns 250 tkr för att utsmycka kommunen. På allmänna utskottets sammanträde den 31 maj presenterades förslaget från en arbetsgrupp. Förslaget är en permanent installation i centrala Kopparberg.

Statens bostadsomvandling (SBO) är involverade i att eventuellt göra om Garhytteskolan till hyreshus. Utredningar i samband med detta har pågått under året. Under året har kommunens konsultkostnader för Garhytteskolan varit drygt 600 tkr. Dessa belastar än så länge driften under verksamheten skolfastigheter.

Investeringsuppföljning 30 juni

Projekt	Utgift	Redovisning Inkomst	Netto	*Fg år Netto*	Budget netto	Netto avvikelse	Avslutat
Lokaler/fastigheter/inventarier							
Förskola Fasegatan (Getporsen)	3 518		3 518	*24*	2 237	-1 281	Nej
Upprustning Åstugan	5 493		5 493	*4 492*	6 493	1 000	Juli
Ombyggnad Ljusnarshallen	0		0	*77*	75	75	Nej
Ljusnarshallen projektering	0		0		1 200	1 200	Nej
Ljusnarshallen+tillbyggnad matsal	25		25	*39*	1 211	1 186	Nej
Klockargården	266		266	*4 596*	0	-266	Ja
Anpassning lokaler förskola/grundskola	0		0		9 000	9 000	Nej
Larm kommunhus, socialkontor, Tingsh	0		0		195	195	Nej
Fläktar/ventilation socialkontoret	0		0		50	50	Nej
Styrutrustning vent kommunhuset	0		0		100	100	Nej
Utsmyckning	0		0		250	250	Nej
Strukturbuffert fastigheter	0		0		6 025	6 025	Nej
Tak logarna Abrahamsgård	0		0		400	400	Nej
Totalmetodiken Kyrkbackssk. Etapp 2	0		0		200	200	Nej
Fläktar Förskolan Garhyttan	0		0		300	300	Nej
för kostverksamheten			0				
Köksinventarier Centralköket	45		45		50	5	Nej
IT-utrustning							
AD-migrering	451		451		592	141	Ja
Swischar och nätverksutrustning	0		0		150	150	Nej
Servrar, PC etc.	0		0		150	150	Nej
IT-utrustn inkl läsplattor skolan	58		58		200	142	Nej
Läsplattor KS och utskott	68		68		65	-3	Ja
Ny skrivarlösning	0		0		50	50	Nej
Gator och vägar			0				
Ombyggnad av gator	0		0		2 625	2 625	Nej
Broåtgärder efter besiktning 2016	0		0		150	150	Nej
Tillgänglighetsanpassning	0		0		50	50	Nej
Park			0				
Gatubelysningsautomatik	0		0		300	300	Nej
Lekplatser	0		0		157	157	Nej
Upprustning av gatuljusnätet	77		77		300	224	Nej
Badplatser, bryggor	0		0		60	60	Nej
Ventilation Bergslagsvallen	0		0		250	250	Nej
Parkutrustning m.m.	0		0		200	200	Nej
Vatten och avlopp			0				
VA-ledning Vårdc-Wallmov	2 200		2 200		1 000	-1 200	Nej
Finnhyttans vattenverk	0		0		2 095	2 095	Nej
VA-anläggning ospecificerad	0		0		250	250	Nej
Ledningsnär bl.a. Bångbro avlopp	300		300		550	250	Nej
Reservvatten	0		0		250	250	Nej
Mindre vattenverk, pumpstationer	0		0		400	400	Nej
Mindre ledningsarbeten	0		0		2 000	2 000	Nej
Totalt investeringar	**12 499**	**0**	**12 499**		**39 630**	**27 131**	

Personalredovisning

Inledning

Personalredovisningen, som avser perioden 20170101-20170630, är framtagen på kommunövergripande nivå och visar ett urval av de viktigaste nyckeltalen samt en sammanfattning av första halvårets aktiviteter.

Personalkostnaderna i Ljusnarsbergs kommun utgör 52 procent av kommunens totala budget och uppgick under första halvåret 2017 till 108 331 tkr inklusive personalomkostnader. Motsvarande siffra första halvåret 2016 var 94 179 tkr.

Anställda

Den 30 juni 2017 hade kommunen 403 personer anställda (månadsanställda). I förhållande till samma mätdatum föregående år har antalet anställda ökat med 7 personer. De största ökningar som går att se mellan 2016 och 2017 är att kostverksamheten ökat med +2,133, IFO +3,05, OSA anställningar AME +4,25, Grundskola +3,26 och Förskolan +4,50.

Antal anställda per anställningsmyndighet (Tillsvidare- och visstid, månadsanställda)

Anställningsmyndighet	2017-06-30	2016-12-31	2016-06-30	2015-12-31	2015-06-30
Kommunstyrelse	398	391	379	378	367
Överförmyndarnämnd	5	5	3	2	2
	403	**396**	**381**	**380**	**369**

Antal årsarbetare

Årsarbetare	2017-06-30	2016-12-31	2016-06-30	2015-12-31	2015-06-30
Totalt	**371**	**360,5**	**345,5**	**345,5**	**337,6**

Frånvaro

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro i procent av arbetstid:

Sjukfrånvaro i %	170630	161231	160630	151231	150630
Total sjukfrånvaro	**7,7**	**8,5**	**9,3**	**8,2**	**8,2**
Därav långtidssjukfrånvaro >60 dgr	49,7	55,6	54,3	51,4	49,3
Sjukfrånvaro kvinnor	8,4	9,4	9,9	8,6	8,7
Sjukfrånvaro män	5,1	5,4	7,2	6,3	6,2
Sjukfrånvaro åldersgrupp <=29 år	4,5	3,8	4,2	5,5	5,7
Sjukfrånvaro åldersgrupp 30-49 år	5,3	7,4	8,5	6,9	6,6
Sjukfrånvaro åldersgrupp >=50	10,4	10,8	11,3	9,7	9,9

Tabellen ovan visar att den totala sjukfrånvaron för första halvåret 2017 har minskat för alla grupper utom åldersgrupp <=29 år jämfört både med samma tidsperiod 2017. Den största minskningen av sjukfrånvaro ser vi inom långtidssjukfrånvaro som minskat som andel av den totala sjukfrånvaron med 5,9 procentenheter.

Långtidsfrisk

Långtidsfrisk innebär att under en bestämd period inte ha någon sjukdag alls och brukar redovisas som kommunens frisktal. Inom kommunen var det 80,55 procent av de månadsanställda medarbetarna som inte hade någon sjukdag alls under första halvåret 2017 (det var 81,8 procent under samma period 2016).

Händelser under första halvåret samt plan för kommande halvår

Här följer en kort sammanfattning av aktiviteter inom personalområdet under årets första sex månader.

- Löneöversynen för 2017 är klar, de nya lönerna betalades ut i juli.
- Ljusnarsbergs kommun har gått med i Regionhälsan för Örebro län.
- Under våren har en första omgång av arbetsmiljöutbildning genomförts för chefer och skyddsombud och under hösten kommer en andra omgång köras.

Kommunens finansiella ställning

God ekonomisk hushållning

Kommunen har en god ekonomisk hushållning och har haft det under lång tid. Ekonomin har varit i balans under hela 2000-talet, lånen har successivt amorterats av, resultatnivåerna ökat och allt större andel av investeringarna finansierats med egna medel. De senaste åren har kommunen haft en hög nettoinflyttning, vilket har bidragit till större skatteunderlag och högre statliga bidragsintäkter. Till 2017 sänktes skattesatsen med ett öre, samtidigt som flera kommuner i länet höjde sina skattesatser.

Detta sammantaget innebär att kommunen står i beredskap för kommande stora utmaningar. De behov som det fokuseras mest på är fastighetsunderhåll och nybyggnationer. Det finns dock inte några omedelbara behov av att bygga ut äldreomsorgsplatser eller att bygga ut skol- och förskoleplatser sedan de nybyggnationer som sker i år och under planperioden har färdigställts. Kommunen får anses vara i rimlig fas att anpassa verksamhetslokalerna. Istället finns stora behov av underhåll av bostäder, vatten- och avloppsledningar, vägar och dylika fastighetsinvesteringar i närtid.

Kommunen kommer att ha tillräcklig kapacitet framöver för rimliga investeringsvolymer. Allmännyttan lyckas däremot inte upparbeta tillräckligt med kapital för att finansiera de enorma investeringsbehoven framöver. Underhållsåtgärder och reparationer enligt plan för större belopp belastar driften direkt, vilket måste sägas vara ett kortsiktigt sätt att planera ekonomin.

Underskottsresultatet i verksamheten innebär att kommunens skattefinansierade verksamhet skänker pengar till hyreskollektivet räntefritt. Allmännyttan har en svår balansgång framöver om vakansgraden ökar som en följd av utflyttning från kommunen. De ackumulerade resultatnivåerna är låga, investeringsnivåerna nästan obefintliga samtidigt som nettokostnaderna fortsätter att öka. I delårsbokslutet anges oförutsedda kostnader i samband med vattenläckage vara orsaken till det prognostiserade underskottet på ca -1 600 tkr. I samband med införandet av ett nytt verksamhetssystem ändrades redovisningsprincipen för hyresintäkter, vilket innebar att endast elva månadshyror kommer att bokföras i år, en förlust på ca -1 500 tkr.

Oförutsedda utgifter kommer att inträffa även i framtiden och dessa behöver också hanteras inom ramen för hyresintäkterna om allmännyttan ska klara av att konsolidera sin ekonomi. Eftersom Ljusnarsbergs kommun har valt att bedriva bostadsverksamheten i förvaltningsform måste kommunstyrelsen själva följa upp ekonomin och vidta åtgärder för att konsolidera den. Hade verksamheten bedrivits som ett bolag hade det funnits bolagsrättsliga skyldigheter att bevara aktiekapitalet.

Eftersom kommunen ser de största investeringsutgifterna i allmännyttan framöver, vore det lämpligt att fastställa en strategisk kapitalstruktur. Eftersom den kommunala verksamheten måste se till att ordna med likvida medel för de stora investeringarna, vore det tacksamt att inte även behöva täcka underskotten i verksamheten. Precis som i SBFB vore det lämpligt att bygga upp en överskottsfond. Eftersom allmännyttan inte skulle kunna bära kapitalkostnaderna för de investeringar som planeras göras med de nettokostnader som finns idag i verksamheten, skulle överskottsfonden kunna användas till de nedskrivningar som enligt redovisningsrekommendationerna ändå behöver göras. Det är inte lämpligt att höja värdet på fastigheterna med låt säga 40 000 tkr när de stora investeringarna genomförs.

Även SBFB ser stora behov av reinvesteringar i kommunens ledningssystem och dessa behov behöver tillgodoses, men det kan inte ske på en gång. På kommunstyrelsens "Strategidagar" under våren 2017 framhölls önskemålet om att ha en längre tidshorisont vid planerandet av investeringar och deras finansiering. Om kommunen gör

välavvägda prioriteringar av resurserna kommer kommunen även fortsättningsvis ha en mycket god ekonomi.

Här ska det understrykas att förutsättningarna har förändrats märkbart redan i år, gällande finansieringen av kommunens verksamhet och investeringar. I nästa avsnitt presenteras kommunens befolkningsutveckling. Befolkningen har minskat med fler än 100 personer under första halvåret. Dessutom säger Sveriges kommuner och landstings (SKL) kalkyler över de kommande årens ekonomi i kommunsektorn, att kommunerna måste höja skattesatsen med ett par kronor generellt för att klara av att finansiera den demografiska utvecklingen kombinerat med allt högre krav från kunderna till offentlig service (se SKL:s *Ekonomirapporten maj 2017).*

Befolkning

Kommunens befolkning har ökat de senaste åren tack vare invandringen men kommunen får nu uppleva en minskning. Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) befolkningsstatistik för det första halvåret 2017, är Ljusnarsbergs kommun den kommunen i landet med relativt störst befolkningsminskning första halvåret med 102 personer eller 2,0 procent. Torsby kommun i Värmlands län var den kommun med störst befolkningsminskning i absoluta tal (212 personer). Storstadsregionerna ökar mest. Den 30 juni 2017 har Ljusnarsbergs kommun 4 904 invånare.

Örebro kommun var den kommun i landet som gynnades mest av den inrikes omflyttningen som gjort att en av fyra kommuner har minskat i befolkning. Den största befolkningsökningen i Örebro beror just på inflyttning från grannkommuner. Örebro ökade med 1 446 invånare.

Födelsenettot i Ljusnarsberg är -30 per den 30 juni och flyttnettot motsvarande period är -82. Det finns även en justeringspost på +10. Det här innebär att förutsättningarna inför nästa års budget är väsentligt annorlunda än de senaste fem åren som kommunen istället upplevt en befolkningstillväxt. Förhoppningsvis märks ett förändrat behov av service i verksamheterna. Eftersom 43 personer har dött under året är det möjligt att äldreomsorgen har en minskad belastning. Det är endast 13 födda barn hittills under året och det kommer att märkas att behovet av barnomsorg minskar när årets kull fyller ett år och har rätt till förskoleplats. Samma period förra året föddes 27 barn.

För att inte tvingas till drastiska besparingsåtgärder är det viktigt att anpassa verksamheternas volym till ett förändrat behov. Det kommer att vara viktigt att minska personalresurserna som hanterar flyktingmottagandet i kommunen redan under hösten. På HVB Bergsgården planeras för att bemanningen ska minska med ca 3,0 årsarbetare och på IFO med 2,0 årsarbetare innan årsskiftet.

Arbetsmarknad

Sverige upplever en god tillväxt just nu. Alla företagsindikatorer i Konjunkturinstitutets *Konjunkturbarometern juli 2017* visar på ett starkare eller mycket starkare stämningsläge i ekonomin är normalt. Sysselsättningen är mycket starkt på uppgång men i stort sett samtliga branscher upplever brist på arbetskraft som det främsta hindret för fortsatt värdeskapande. Störst brist är det på arkitekter, datakonsulter, tekniska konsulter och konsulter inom företagsledning. Andra yrken med hög sysselsättningsökning är fastighetsmäklare, fastighetsförvaltare och yrken inom åkeribranschen.

Dessvärre ser det inte lika ljust ut i Ljusnarsbergs kommun enskilt som det gör i *Konjunkturbarometern.* I Ljusnarsbergs kommun har arbetslösheten ökat bland dem som inte ingår i etableringen.

Den 30 juni är 143 personer öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd i kommunen, som inte ingår i etableringen. Med dem som ingår i etableringen är arbetslösheten 256 personer. Det innebär att arbetslösheten har ökat med 5,9 procent för dem som inte ingår i etableringen, men när etableringen räknas in är statistiken i stort sett oförändrad jämfört med 30 juni 2016. Arbetslösa

inom etableringen har minskat med 11,8 procent på ett år. Antalet arbetssökande utan stöd, i form av t.ex. ungdomsinsatser, arbetspraktik eller jobb- och utvecklingsgaranti, har sjunkit med 46,2 procent på ett år.

I jämförelse med länet i övrigt har Ljusnarsbergs kommun höga arbetslöshetssiffror. Arbetslösheten har ökat med knappa 0,50 procent, medan det i länet totalt inte skett någon förändring. Total sett är arbetslösheten som andel av befolkningen mellan 16-64 år 12,50 procent i Ljusnarsberg. Det innebär de högsta arbetslöshetssiffrorna i Örebro län. Snittet i länet är 7,70 procent.

Kommunen försöker på olika sätt vidta de åtgärder som den kan för att begränsa arbetslöshetssiffrorna. Ett arbetsmarknadsråd etablerades förra året, en rekryteringsmässa anordnades under våren och Folkhälsoteamet har fått i uppdrag att kartlägga vad de människor som lever i utanförskap i kommunen sysselsätter sig med och varför de har hamnat där. Enligt förra årets folkhälsobeskrivning av kommunen var de 832 personer, vilket utgör en stor andel av den potentiella arbetskraften.

På kommunstyrelsens sammanträde den 24 maj 2017 beslutade styrelsen ställa sig bakom en ansökan om ekonomiska medel till projektet *"All In"* från Europeiska socialfonden. Projektägaren är Hällefors kommun och medfinansiärer förmodas utgöras av Askersunds, Degerfors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs, Karlskoga, Kumla, Nora och Hallsbergs kommuner samt Region Örebro län. Samverkansaktör är Arbetsförmedlingen. Projektansökan avser 52 423 tkr. Syftet är att minska långtidsarbetslösheten i östra Mellansverige och det specifika målet rör kvinnor och män som står långt ifrån arbetsmarknaden. I kommunstyrelsens beslut uppdras åt enhetschefen för Arbetsmarknadsenheten att snarast inkomma med kompletterande lokal projektplan innehållande bland annat mål, syfte och ekonomiska konsekvenser för kommunens deltagande.

I Ljusnarsberg finns många små företag och kommunen är den största arbetsgivaren. Här finns också två anrika företag. Det ena är Ahlstrom-Munksjö Ställdalen AB med drygt 150 anställda. Det andra är det internationellt framgångsrika Kopparbergs bryggeri AB med ca 270 anställda i moderbolaget mitt i Kopparberg och totalt ca 460 i koncernen.

Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden i kommunen har sedan lång tid tillbaka haft ett större utbud än efterfrågan. Detta har inneburit låga priser på egna hem, bostadsrätter och hyresfastigheter. Detta är också huvudförklaringen till att Ljusnarsberg hade så högt flyktingmottagande 2015-2016. Det allt äldre beståndet kräver ökade underhållsinsatser. Det innebär höga kostnader som föranleder försiktighet hos fastighetsägarna när marknaden är svag.

Under året beräknas bostadsmarknaden vara i balans mellan tillgång och efterfrågan och det beror främst på flyktingtillströmningen. Fortfarande hyr Migrationsverket en betydande del av kommunens lägenhetsbestånd. I centralorten är det däremot svårare att få tag på en bostad och lättare utanför den. Det finns ett fortsatt behov av tillgänglighetsanpassning. Kommunen utreder möjligheterna att bygga fler seniorbostäder tillsammans med Statens bostadsomvandling (SBO).

Kommunen beräknas även ha tillräckligt med särskilda boendeplatser inom äldreomsorgen för att klara av den åldrande befolkningen. Äldrebostäderna på Solgården och Treskillingen ser dock ett behov av upprustning inom en inte allt för lång framtid, men utanför planperioden. Detta är en styrka för kommunen, eftersom flera kommuner i länet ser brådskande mycket stora investeringar i sådana bostäder framför sig. Det innebär goda möjligheter att ta emot utskrivningsklara från sjukvården och att erbjuda plats vid behov.

Tillgångar

Gjorda köp och försäljningar

Under året har kommunen sålt tre fastigheter. En tomt vid Djäkens för 75 tkr, en kulturbyggnad på ofri grund till Högfors-Mossgruvans byalag för en krona och en avstyckad ca 1 500 kvm stor tomt i Kopparberg för 37,5 tkr. Kommunen har även köpt en av två fastigheter i anslutning till Kyrkbacksskolan för 50 tkr. I 2016 års budget uppdrog kommunfullmäktige till kommunstyrelsen att under förutsättning att kommunen förvärvar den marken, ska en bred dialog med alla elever i samband med budgetarbetet inför nästkommande år göras med målsättningen att utforma den utökade skolgården på bästa möjliga sätt.

Omsättningstillgångar

I juni förföll en kupongobligation till ett värde av 920 tkr. Den utdelande årliga kupongen gav 119,6 tkr i vinst i år. Kommunens fordran på Migrationsverket har ökat under första halvåret med 7 021 tkr. Migrationsverket ligger efter med utbetalningarna, ibland så långt tillbaka som från 2015. Vissa sökta ersättningar avseende 2017 har däremot redan betalats in. Den kooperativa hyresrättsföreningen Ljusnarsbergs äldrebostäder har betalat av 500 tkr på sin skuld till kommunen första halvåret.

Årets investeringar

Under året förväntas relativt höga investeringsnivåer. Det märks på likviditeten att kommunen gör av med mycket pengar i dagsläget. Kassa/bank har ett utflöde på 8 399 tkr.

Per delårsrapportens bokslutsdatum har 12 499 tkr av det totala budgetanslaget för investeringar på 39 630 tkr förbrukats. Den enskilt största investeringen är Åstugan. Förskolan på Fasegatan, nyligen döpt till Skogsgläntan, blir dyrare än förväntat och Klockargården, som använts till skollokaler de senaste åren, blir också dyrare än förväntat.

Samhällsbyggnadsförbundet, SBFB, prognostiserar i sin ekonomiska rapport per den 31 maj, ett underskott mot budget med 200 tkr. Underskottet avser pengar som ska tas från kommunens vägfond. Förmodligen kommer kommunen inte att förbruka mer investeringsmedel än vad som är budgeterat i år.

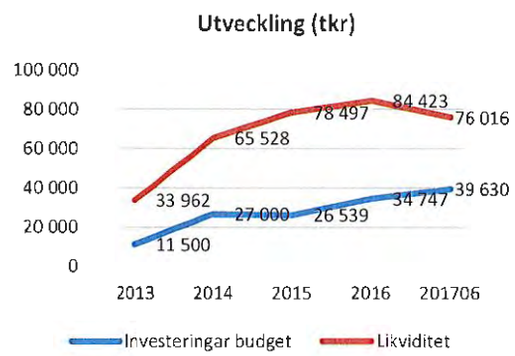

Skulder

Kommunens skuldsättning förväntas stadigt minska. Inga nya lån har tagits. Viss amortering kommer att ske under året.

Under hösten kommer den slutliga försäljningen av kommunens sista industrifastighet ske till Bio Hospital, som genomför ett treårigt avbetalningsköp. De inbetalningar som kommunen fått har bokförts som en skuld, för att matcha tillgången i form av fastigheten, till dess att köpebrevet skrivs och fastigheten avyttras. Köpeskillingen bestämdes utifrån en fastighetsvärdering och uppgår till 1 050 tkr. Utöver detta har kommunen påfört ränta. Eftersom fastigheten (Vintersvik) såldes till kommunen av sitt fastighetsbolag 2013 och upptogs i kommunen

balansräkning till belånat värde kommer kommunen göra en betydande bokföringsmässig vinst vid försäljningen. Vinsten beräknas till 747 tkr.

Inbetalningarna för kommunens nyanlända fortsätter att öka. Under första halvåret har det betalats in ungefär 8 000 tkr. Dessa bidrag periodiseras enligt redovisnings-rekommendationerna under två år. Detta torde innebära att fiera barn inom utbildnings-verksamheterna och vuxna inom vuxenutbildningen har stannat kvar i kommunen och behöver utbildningsinsatser. Det får antas att vuxenutbildningen och Svenska för invandrare (SFI) kommer att ha en liknande verksamhetsvolym även hela nästa år. Redan i år syns att anslaget till verksamheten förbrukas i större utsträckning är på många år. Det kan även bli så att barnkullarna i grundskolan fortsätter att vara förhållandevis stora ett tag framöver. Detta kan hanteras med de statliga bidragen för nyanlända. Dessa bidrag är totalt lägre än vad bidragen för ensamkommande barn varit.

Ersättningarna för ensakommande flyktingbarn kommer att minska efter den 1 juli i och med de nya ersättningsreglerna och därmed kommer förmodligen de totala anslagen att börja minska under årets tredje och fjärde kvartal. Även antalet ensamkommande barn antas minska. Stora investeringsvolymer, som de förtroendevalda har beslutat ska bekostas av en del av dessa medel, kommer att matchas med inkomster från dessa statsbidrag under året. Hyrorna för de tillfälliga paviljongerna bakom Kyrkbacksskolan ska betalas via dessa medel. Det finns även behov av större anslag än budgeterat till inköp i samband med ombyggnationer av förskole- och skollokaler som helt enkelt har blivit dyrare än förväntat. Byggnaderna behöver inredas invändigt och ibland behövs olika former av markarbeten. Det ska också understrykas att stor del av de ansökta bidragen inte har betalats in utan är bokförda som en fordran i bokslutet.

I nedanstående tabell syns utvecklingen av kommunen finansiella situation, där det egna kapitalet faktiskt har gått om anläggningslånen och i delårsbokslutet är försprånget 1 694 tkr.

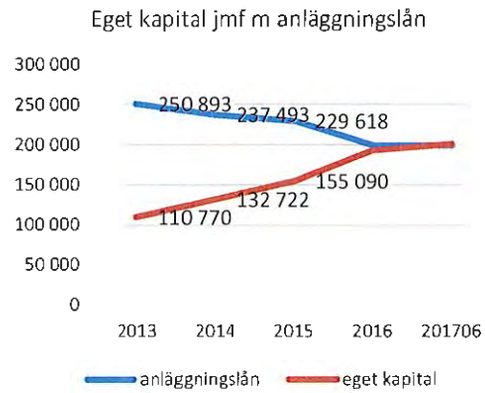

Idag finns ingen anledning att se kommunen som mindre bemedlad eller resurssvag. Självklart sätter dock nivån på driftskostnaderna begränsningar för vilka satsningar kommunen mäktar med i investeringsväg. Det finns fortfarande pedagogiska svårigheter med att anpassa verksamhetsvolymerna till förändrade behov.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och nettokostnader

För att det ska anses vara en god ekonomisk hushållning bör kommunstyrelsen på lång sikt styra kommunen mot att skatteintäkterna och de generella statsbidragen inte enbart täcker driftskostnaderna utan även investeringar och tillräckligt med likvida medel för att t.ex. amortera av skulder. På denna sida finns ett diagram med jämförelser över tid mellan nettokostnaderna och det som ska finansiera dem. Förra året tilldelades kommunen skapligt med riktade statsbidrag, framförallt till utbildningsverksamheterna men även till vård- och omsorgsverksamheterna. Självklart även till kommunens flyktingmottagande. Äldreomsorgen var billigare än tidigare då behovet av äldreomsorg varit relativt lågt. Nettokostnaderna

såg en tillfällig dipp 2016 men är nu stadigt på väg uppåt igen.

Procentuellt sett är gapet mellan de båda parametrarna till och med lägre nu än det var 2013-2014. Dessutom är investeringsnivån hög. Detta innebär att likviditeten kommer att sjunka.

Utveckling juni månad varje år

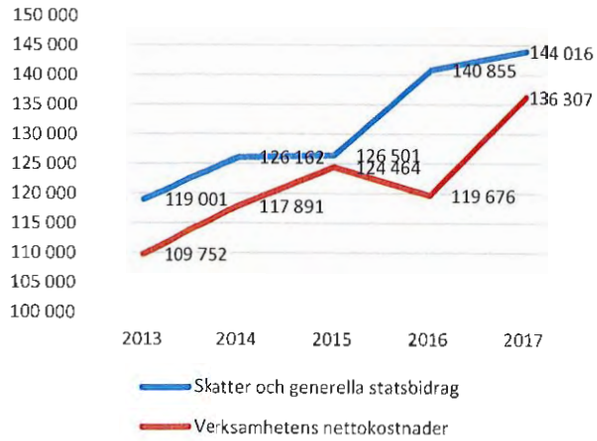

Resultatanalys

Sammanfattning

Prognosen för verksamheterna innebär en budgetavvikelse med -6 380 tkr. KS disponibla löner är inte utfördelade. Nya löner betalades ut i juli månad. KS disponibla oförutsett har inte utnyttjats. Dessa båda poster ger sammanlagt ett överskott på 6 016 tkr. Detta kommer att ändras när budgeten för löneökningarna fördelas ut. De verksamheterna med betydande budgetavvikelser analyseras separat nedan. Högre pensionskostnader och högre bemanning än budgeterat i grundskolan, arbetsmarknadsenheten, Treskillingen samt kostnader för inhyrd personal (socialsekreterare, enhetschef IFO, sjuksköterskor och skolhälsovård) ger ett större underskott motsvarande ca 10 500 tkr.

Verksamheten med störst kostnadsökning på ett år är markförsörjning (+293 procent). Avvikelsen är beräknad till 650 tkr, men detta är bara en gissning. Installationen av en ny huvudvattenledning mellan Vårdcentralen och Wallmovägen pågår och under grävningsarbetena i Bångbro upptäcktes flera oljetankar på kommunens mark. Det ska tas prover på marken runt omkring för att ta reda på om marken kan vara förorenad. De sociala verksamheterna uppvisar den största budgetavvikelsen i prognosen med -8 432 tkr mot budget.

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna kommer att öka rejält framöver. I delårsrapporten har pensionsverksamheten en negativ avvikelse på -1 588 tkr mot periodbudgeten i juni. Enligt KPA:s långtidsprognos kommer Ljusnarsbergs kommuns kostnader öka med 3 017 tkr under planperioden fram till 2019. Ökningen beror delvis på det nya sättet att beräkna inkomstbasbeloppet som staten införde 1 januari 2016. Inkomstbasbeloppet reglerar gränsen för förmånsbestämd ålderspension (FÅP). Ökningen beror även på att fler har uppnått nivån för FÅP. I Ljusnarsberg har dessutom personalstaten ökat rejält de senaste par åren och löneglidningen i flera yrkeskategorier har varit betydande. Detta påverkar den avgiftsbestämda ålderspensionen och KPA gör löpande justeringar för att kommunen ska betala in rätt summa pengar. Faller dessa däremot över gränsen till FÅP, är det en lång eftersläpningseffekt.

För 2017 är inkomstbasbeloppet 61 500 kr, vilket innebär att gränsen för FÅP är en månadslön på 38 438 kr. Enligt KPA kommer det nya sättet att beräkna inkomstbasbeloppet göra att inkomstbasbeloppet blir 1 500 kr lägre 2019. År 2017 har åtta procent av kommunens personal lönenivåer över den gränsen. Nästa år kommer det troligen att vara 15 procent. Det är i grundskolan och sjuksköterskeverksamheten som lönerna ökar mest. Antalet lärare med FÅP beräknas öka med tio och sjuksköterskor med fem.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser (tkr)	2016-06-30	2016-12-31	2017-06-30
Avsättningar för pensioner	1 368	2 018	4 319
Ansvarsförbindelser för pensioner	134 642	131 528	132 046
Summa pensionsförpliktelser	**136 010**	**133 546**	**136 365**
Placering Pensionsmedel	0	0	0
Återlånade medel	**136 010**	**133 546**	**136 365**

Ovan i tabellen syns att avsättningen har ökat markant. Det var inte i enlighet med tidigare prognos, vilket beror på att kommunen inte beställer pensionsskuldsberäkningar avseende förtroendevalda. Ungefär 2 000 tkr av den ökade avsättningen beror på en nytillkommen pensionär.

Grundskolan m.m.

Grundskolan redovisar ett betydande budgetunderskott för perioden med -4 860 tkr. Orsakerna är fler anställda än budgeterat, främst i verksamheten *grundskola undervisning* -1 333 tkr och *elevassistenter* -1 529 tkr, men även högre fastighetskostnader (-1 060 tkr) som bl.a. beror på konsulter i samband med SBO och Garhytteskolan (se *Investeringsredovisningen*). Skolpsykolog-verksamheten (-132 tkr) redovisar underskott p.g.a. inhyrd personal (åtgärder som minskar kostnaderna har vidtagits i augusti). Skolkuratorverksamheten (-392 tkr) redovisar underskott p.g.a. att projektledarens för EU-projektet *#jagmed* lön har bokförts här. Meningen är att denna ska finansieras av externa medel. Även köp av skolplatser i annan kommun eller från staten redovisar budgetunderskott (ca -700 tkr).

För att balansera underskottet för de pedagogiska verksamheterna totalt ska nämnas att gymnasieskolan redovisar en positiv budgetavvikelse med 1 090 tkr, förskoleklassen med 943 tkr, fritidshemmen med 500 tkr och förskolan med 666 tkr. Som många år tidigare används resurser från de lägre årskurserna och fritidshemmen till grundskolan. Grundskolan får samma anslag för personalresurser oavsett hur många timmar barnen går i skolan och lärare i de lägre årskurserna behöver arbeta på fritidshemmen eller gå upp i en högre klass för att arbeta sina timmar.

Förskoleklassen har som exempel bara lektioner måndagar-torsdagar och barnen som inte kan vara hemma måste vara på fritids på fredagarna. Det finns inte många personalresurser bokförda på fritidshemsverksamheten. I kommunens statistik återrapporteras ständigt om en väldigt låg personaltäthet i förhållande till andra kommuner, men statistiken är missvisande. Kommunen har en mycket hög andel högskoleutbildad personal inom förskolan, men saknar i stort sett utbildade pedagoger på fritidshemmen. Inom grundskolan finns behov av fler behöriga lärare och möjlighet finns för dem som vill studera vidare för att ta sin lärarlegitimation att göra det under terminen. Hur resurserna fördelas mellan verksamheterna kan det finnas skäl att analysera och ett budgetuppdrag att kartlägga grundskolans och förskolans budget finns sedan 2016. En nytillträdd bildningschef har börjat se över organisationen.

Totalt sett handlar det ändå om ett betydande underskott till följd av grundskolans stora budgetöverskridande. Nuvarande överbemanning är en kvarleva från fjärde kvartalet 2016 och under våren 2017 har det inte vidtagits några åtgärder.

Under sommaren blev rektorstjänsten vakant och en ny rektor kommer att tillträda under hösten. Även bildningschefen är ny och började sin anställning under sommaren 2017. Åtgärder som vidtas är att avsluta de anställningar som överskrider budget eller i övrigt inte täcks av statsbidrag. Tyvärr har flera övertaliga anställningar anställningskontrakt som löper en bra bit in på nästa år. Det är således svårt att eliminera underskottet.

IFO m.m.

Verksamheten *IFO gemensam administration* där samtlig personal redovisas har ett budgetunderskott med -2 094 tkr. Enhetschefen är konsult och kostar per juni ca 850 tkr mer än en anställd enhetschef. Den inhyrda personalen från bemanningsföretag kostar hittills -2 281 tkr. Deras debiterade timmar motsvarar i stort sett 3,0 årsarbetare. Den anställda personalen i maj månad motsvarade 9,45 årsarbetare. Det innebär att enheten är fullt ut bemannad.

Verksamheten har tilldelats 1 061 tkr i intäkter i form av bidrag från Socialstyrelsen.

Familjehemsvård för barn och ungdomar redovisar ett underskott med -1 202 tkr mot periodbudgeten och institutionsvård barn och unga ett överskott med 552 tkr. Missbruksvården och försörjningsstödskostnaderna är höga även i år, men har ändå minskat något i omfattning. Framförallt bör försörjningsstödskostnaderna utredas och det finns ett uppdrag i årets budget att utreda dem, tillsammans med kostnaderna för Arbetsmarknadsenheten (AME). Både AME och försörjningsstöd har höga nettokostnader för tillfället.

Äldreomsorgen

I verksamheternas måluppföljning tidigare i förvaltningsberättelsen framgår att budgeten är tillräcklig för att klara av beviljade antal timmar inom hemtjänsten (läs s. 18-19). På särskilt boende följs inte den beviljade tiden upp utan istället är det relevant att analysera vårdtyngdmätningen. Det gjordes en sådan som lämnades till kommunstyrelsen under våren och i den framgår att kommunen inte har någon särskilt betydande omfattning på vårdbehovet för tillfället.

När verksamheterna analyseras djupare framgår att det särskilda boendet Treskillingen har ett underskott med 706 tkr mot periodbudgeten. Arbetskraftskostnaderna överskrider budgetramen med -1 110 tkr på den enheten. Tjänstgöringsgraderna har utökats. När detta jämförs med antalet boende ser det inte ut att vara rimligt. I prognosen antas att arbetskrafts-kostnaderna på Treskillingen kommer att överskrida budget med -499 tkr vid årets slut med hänvisning till vikarier. Det förefaller väl optimistiskt. Åtgärder som kan vidtas är att minska tjänstgöringsgraderna för dem som har en tillfällig utökning samt minska bemanningen. Treskillingens personal har övertagit arbetsuppgifter från hemtjänstpersonalen. Det är mycket möjligt att det är en olämplig fördelning i dagsläget, sett till att hemtjänsten har en hög bemanning i förhållande till antal timmar.

Det övriga underskottet som prognostiseras på särskilt boende härrör till inhyrda sjuksköterskor med -1 000 tkr. Det prognostiseras ingen avvikelse för inhyrd personal på ordinärt boende, men det troliga är att dessa kostnader fördelas mellan särskilt och ordinärt boende.

Arbetsmarknadsåtgärder

Kommunens arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett budgetunderskott med -1 127 tkr för perioden till och med juni. Kostnaderna för arbetskraften är 5 297 tkr och intäkterna i form av lönebidrag är 2 731 tkr. Årsbudgeten har förbrukats till 80 procent. I prognosen antas ett underskott med -565 tkr. Det är hälften av vad underskottet mot periodbudgeten redovisar.

Flyktingmottagande

Flyktingmottagandet håller sig inom budgetramen. Om budgetföljsamheten ska vara lika god under resten av året måste verksamheten anpassas till lägre ersättningsnivåer efter den 1 juli 2017. Kommunen har inte, likt övriga kommuner i länet, lycktas omplacera alla dyra placeringar i andra kommuner till den egna kommunen. Om placeringarna är s.k. "LVU-liknande" (enligt lagen om vård av unga, men på frivillig basis enligt socialtjänstlagen) kan kommunen ändå få ersättning för den faktiska kostnaden.

Nästa år måste även Överförmyndarnämnden anpassa sin verksamhet till nya ersättningsregler. Den ersättning som staten ger kommunerna räcker inte till de ersättningsnivåer som SKL föreslagit som lämpliga nivåer, utan måste i stort sett halveras, kanske så tidigt som i oktober 2017. Här kommer förmodligen olika kommuner att göra på olika sätt. En del kommuner, t.ex. Örebro, har valt att inte sänka ersättningarna. Norra länsdelens kommuner kommer däremot att få svårt att inte göra det, i synnerhet Ljusnarsberg, Lindesberg och Hällefors, till följd av det stora antalet asylsökande barn. Ljusnarsberg, som måste anpassa sin verksamhet från att ha haft störst flyktingmottagande i landet till en minskad befolkning med 102 invånare på ett halvår, har kanske svårast av kommunerna att sträva emot statens målsättning.

Precis som vid flera tillfällen tidigare under de senaste årens flyktinginvandring gör 290 kommuner i Sverige på olika sätt, beroende på sina olika förutsättningar. Några kommuner i landet fortsätter att stöta ifrån sig ansvaret att dela andras börda och vägrar ta emot ensamkommande barn och nyanlända. Flera kommuner hade förutsättningar på hemmaplan att placera sina ytterst få anvisade barn i förhållande till folkmängden och tvingades inte som i Ljusnarsberg hitta bostad åt uppemot 150 individer. I Ljusnarsberg placerades många utanför den egna kommunen till dygnspriser som marknaden helt och hållet själva kunde styra över.

När staten sänker ersättningarna måste kommunen placera om barn som har bott åratal i sitt nya hem och minska ersättningarna till gode män som på frivillig väg valt att ställa upp för dessa barn. Om inte kommunens skattekollektiv ska stå för notan förstås.

Överförmyndarnämnden

Verksamheten prognostiserar ett underskott i förhållande till budget med -53 tkr. Förutom det som sades i föregående avsnitt har ekonomin även påverkats av för höga förväntningar om intäkter i förra årets bokslut. Hela 403 tkr belastar delårsbokslutets resultat som en följd av detta.

Förvaltningen uppskattar en ökning av antalet ärenden som inte berör ensamkommande barn och förmodas i dagsläget inte ha möjlighet att minska bemanningen som en följd av minskat flyktingmottagande. Istället kommer nämnden att föreslås besluta om att minska ärendehandläggningen avseende ensamkommande flyktingbarn med 1,0 årsarbetare och utöka övriga verksamheten med 1,0 årsarbetare. Nämnden har sitt första sammanträde efter semesterperioden den 23 augusti och då ska det tas beslut både om eventuella nya ersättningsnivåer och budgetäskanden inför nästa år.

Finanserna

Skatteintäkterna redovisar ett överskott med 1 866 tkr mot periodbudgeten till följd av högre befolkningssiffror. De generella statsbidragen redovisar endast en blygsam positiv avvikelse med 806 tkr. Räntekostnaderna är låga, endast 467 tkr hittills, vilket medför en positiv avvikelse med 582 tkr. Ränteintäkterna är mycket blygsamma. I stort sett lika höga som räntekostnaderna.

Ekonomisk uppföljning på verksamhetsnivå

	Utfall delår2016	Utfall delår2017	Budget år2017	Prognos år2017	Avvikelse prog/bud
Gemensam administration	**-13 302**	**-15 164**	**-42 208**	**-39 867**	**2 341**
Kostverksamhet	**-1 259**	**-1 773**	**-3 444**	**-3 754**	**-310**
Politisk verksamhet	**-1 609**	**-1 994**	**-5 066**	**-4 837**	**229**
Överförmyndarverksamhet	**-1 079**	**-963**	**-982**	**-1 035**	**-53**
Infrastruktur, skydd mm	**-9 717**	**-8 675**	**-17 142**	**-18 472**	**-1 330**
plan-och bygglovsverksamhet	-832	-518	-1 093	-1 118	-25
markförsörjning	-87	-342	-227	-867	-640
näringslivsbefrämjande åtgärder	-322	-227	-1 135	-1 096	39
turism	-545	-431	-652	-587	65
gator, vägar, parker, utemiljö	-5 262	-5 193	-9511	-10 447	-936
räddningstjänst och krisberedskap	-2 669	-1 964	-4 524	-4 357	167
Fritid och kultur	**-4 161**	**-3 128**	**-7 061**	**-7 178**	**-117**
kulturverksamhet	-658	-686	-1 448	-1 393	55
bibliotek	-865	-764	-1 735	-1 737	-2
musikskola	-984	-789	-1 918	-1 918	0
fritidsverksamhet	-1 655	-889	-1 960	-2 130	-170
Pedagogisk verksamhet	**-39 259**	**-45 425**	**-86 829**	**-85 028**	**1 801**
förskola	-6 714	-7 406	-15 890	-15 310	580
skolbarnomsorg	-1 380	-713	-2 300	-2 298	2
förskoleklass	-882	-67	-1 917	-2 009	-92
grundskola	-17 242	-24 726	-37 994	-38 911	-917
särskola	-2 053	-1 658	-4 065	-3 787	278
gymnasieskola	-8 045	-8 752	-19 685	-18 706	979
kommunal vuxenutbildning	-2 943	-2 103	-4 978	-4 007	971
Vård och omsorg	**-48 614**	**-54 884**	**-101 391**	**-109 823**	**-8 432**
gem admin enl SOL och HSL	-513	-1 303	-5 493	-5 493	0
ordinärt boende	-7 643	-8 151	-16 629	-16 482	147
särskilt boende	-19 176	-21 802	-41 006	-42 391	-1 385
insatser enligt LSS och LASS	-10 401	-11 169	-21 360	-23 538	-2 178
färdtjänst	-660	-494	-1 224	-900	324
individ- och familjeomsorg	-3 746	-5 420	-6 651	-9 043	-2 392
missbruksvård och övrig vård vuxna	-1 696	-1 422	-1 161	-2 872	-1 711
barn- och ungdomsvård	-2 622	-2 826	-4 118	-4 355	-237
ek bistånd och familjerätt	-2 156	-2 297	-3 749	-4 749	-1 000
Flyktingmottagande	**1 529**	**214**	**-225**	**-185**	**40**
Arbetsmarknadsåtgärder	**-3 264**	**-3 427**	**-4 271**	**-4 836**	**-565**
Affärsverksamhet	**-601**	**-2 645**	**-723**	**-707**	**16**
näringsliv och bostäder	-273	-2 252	-569	-560	9
kommunikationer	-39	-334	-154	-147	7
vatten och avlopp	-118	-61	0	0	0
avfallshantering	-171	2	0	0	0
Resultat verksamheterna	**-121 336**	**-137 864**	**-269 342**	**-275 722**	**-6 380**
Resultat Allmänna utskottet	-32 020	-35 605	-82 109	-80 353	1 756
Resultat Bildnings- och sociala utskottet	-88 727	-99 701	-186 740	-194 820	-8 080
Resultat Överförmyndarnämnden	-830	-670	-493	-549	-56
Resultat Allmännyttan	241	-1 888	0	0	0
Resultat verksamheterna	**-121 336**	**-137 864**	**-269 342**	**-275 722**	**-6 380**

Resultat kommunens finansiella mål

Investeringsnivån ska uppgå till högst 39 630 tkr

Resultat

Investeringsnivån prognostiseras i enlighet med budget

Analys

På s. 24-26 i förvaltningsberättelsen finns en uppföljningen av årets gjorda och planerade investeringar. Inte ens hälften av anslaget är förbrukat och budgeterade medel förmodas räcka.

Likviditeten ska uppgå till minst 5 % av kommunens årliga externa bruttokostnader

Resultat

Prognos 23 %

Analys

Baserat på verksamheternas prognoser och prognosen för investeringar ser måluppfyllelsen ut att likna föregående års måluppfyllelse. Anledningen till den goda likviditeten är väntan på kommande investering i Ljusnarshallen, som planeras om ett år och ska finansieras utan lån.

Den samlade skuldbördan inklusive borgens- och ansvarsförbindelsen ska minska till högst 80 tkr per invånare år 2018.

Delmål

Det ska amorteras minst 7 000 tkr under året.

Resultat

Det kommer troligtvis endast amorteras 5 500 tkr under året.

Analys

Per bokslutsdatum har det endast amorterats 250 tkr. Den 16 augusti kommer det att amorteras 5 000 tkr. Det kommer att skilja omkring 1 500 tkr från uppsatt finansiellt mål.

Åtgärder

När kommunens bokslut för 2017 färdigställs är det lämpligt att se om det långsiktiga målet om högst 80 tkr i samlad skuldbörda per invånare ändå uppnås.

Resultatet ska uppgå till minst 15 000 tkr år 2017.

Resultat

Enligt prognosen 11 843 tkr (-3 157 tkr mot budget).

Analys

Vidare analys finns tidigare i förvaltningsberättelsen, se särskilt *resultatanalysen* s. 34 ff.

Redovisning

Resultaträkning

		delår 2016	år 2016	delår 2017	prognos 2017	budget 2017	avvikelse
Verksamhetens intäkter	Not 1	63 918	136 156	61 896	124 730	99 040	25 690
därav jämförelsestörande intäkter	*Not 2*	*0*	*87*	*42*	*42*		
Verksamhetens kostnader	Not 3	-180 076	-371 455	-194 242	-389 101	-356 948	-32 153
därav jämförelsestörande kostnader	*Not 4*		*-87*				
Avskrivningar	Not 5	-3 518	-7 038	-3 960	-8 597	-17 296	8 699
Verksamhetens nettokostnader		**-119 676**	**-242 337**	**-136 306**	**-272 968**	**-275 204**	**2 236**
Skatteintäkter	Not 6	90 727	180 228	93 706	185 266	184 540	726
Generella statsbidrag o utjämning	Not 7	50 127	100 253	50 311	100 645	98 148	2 497
Finansiella intäkter	Not 8	3 156	2 626	474	1 000	9 616	-8 616
Finansiella kostnader	Not 9	-2 572	-2 626	-483	-2 100	-2 100	0
Resultat före extraordinära poster		**21 762**	**38 144**	**7 702**	**11 843**	**15 000**	**-3 157**
Extraordinära intäkter	Not 10		0	0	**0**		
Extraordinära kostnader	Not 10		0	0	0		
Årets resultat	Not 10	**21 762**	**38 144**	**7 702**	**11 843**	**15 000**	**-3 157**

Balansräkning

TILLGÅNGAR		delår 2016	helår 2016	delår 2017
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar:				
Mark, byggnader o tekn anläggningar	Not 12	152 579	168 387	165 205
Maskiner och inventarier	Not 13	4 668	6 548	5 736
Pågående investeringar		6 404	0	12 493
Finansiella anläggningstillgångar	Not 14	2 190	2 165	2 165
Långfristiga fordringar	Not 15	136 589	113 030	113 020
Summa anläggningstillgångar		**302 430**	**290 130**	**298 619**
Omsättningstillgångar				
Finansiella omsättningstillgångar	Not 16	57 420	65 320	64 400
Kortfristiga fordringar	Not 17	41 595	41 357	48 149
Kassa och bank	Not 18	72 949	84 428	76 024
Summa omsättningstillgångar		**171 964**	**191 105**	**188 573**
SUMMA TILLGÅNGAR		**474 394**	**481 235**	**487 192**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	Not 19			
Ingående eget kapital		155 090	155 089	193 235
Årets resultat		21 762	38 146	7 702
Summa eget kapital		**176 852**	**193 235**	**200 937**
Avsättningar				
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser	Not 20	1 368	2 018	4 319
Avsättning till deponi m.m.	Not 21	5 098	2 898	2 884
Skulder				
Långfristiga skulder	Not 22	199 813	106 750	108 463
Kortfristiga skulder	Not 23	91 263	176 334	170 589
Summa skulder och avsättningar		**297 542**	**288 000**	**286 255**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**474 394**	**481 235**	**487 192**

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp				
bland skulder och avsättningar	Not 24	141 055	131 528	132 046
Övriga ansvarsförbindelser				
Borgens- o övriga ansvarsförbindelser	Not 25	4 127	4 088	4 053
Leasing	Not 26	966	2 466	1 929
SUMMA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		**146 148**	**138 082**	**138 028**

Kassaflödesanalys

		delår 2016	år 2016	delår 2017
Den löpande verksamheten	Not			
Årets resultat		21 762	38 144	7 702
Justering för avskrivningar	5	3 518	7 038	3 960
Justering för gjorda avsättn pensioner o övriga	21	-150	-1 700	2 287
Just för övr ej likviditetspåv poster	11	0	0	0
Medel från verksamheten före föröndr rörelsekap		25 130	43 482	13 949
Ökning (-)/ minskning (+) kortfristiga fordringar		-2 720	-2 485	-6 787
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-10 496	74 574	-5 745
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**11 914**	**115 571**	**1 417**
Investeringsverksamhet				
Investering i materiella anläggn.tillgångar	12,13	-6 404	-21 240	-12 493
Försälj materiella tillgångar (exkl reavinst)	12	0	33	33
Investering i finansiella anläggningstillg	14	-5 000	0	0
Försäljning finansiella anläggningstillg	14	12	24	930
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-11 392**	**-21 183**	**-11 530**
Finansieringsverksamheten				
Upptagna lån	22	180	0	1 714
Ökning (-)/minsk (+) långfristiga fordringar	16,17	0	10 671	0
Amortering av skuld	22	-6 250	-99 133	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-6 070**	**-88 462**	**1 714**
Årets kassaflöde		**-5 548**	**5 925**	**-8 399**
Likvida medel vid periodens början		**78 497**	**78 497**	**84 423**
Likvida medel vid periodens slut		**72 949**	**84 423**	**76 024**

Noter till resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys (alla belopp i tkr)

		delår	år	delår
Not 1	**Verksamhetens intäkter**	2016	2016	2017
	enligt driftredovisningen	*73 265*	*158 180*	*72 771*
	varav			
	Barnomsorgsavgifter	1 045	2 226	1 035
	Äldreomsorgsavgifter	2 954	5 887	2 942
	Skolmåltider	1 973	3 664	2 162
	Äldreomsorgsmåltider	2 298	4 478	2 138
	Övriga avgifter	91	246	77
	Hyror och arrenden	19 055	38 856	20 075
	Försäljning	2 097	9 010	3 923
	Bidrag	43 684	93 797	40 371
	Övriga intäkter	68	17	47
	Av dessa avgår interna transaktioner	-9 347	-22 024	-10 875
	Summa	**63 918**	**136 157**	**61 896**

		delår	år	delår
Not 2	**Jämförelsestörande poster i verksam-**	2016	2016	2017
	hetens intäkter, enl driftredovisn			
	Realisationsvinst anläggningstillgångar	0	87	42
		0	**87**	**42**

		delår	år	delår
Not 3	**Verksamhetens kostnader**	2016	2016	2017
	enligt driftredovisningen	*192 941*	*403 749*	*209 076*
	varav			
	Kostnader för arbetskraft	94 179	192 844	108 332
	varav pensionskostnader inkl löneskatt 24,26%	*2 191*	*5 614*	*5 514*
	förändring av pensionsavsöttning	*-271*	*-585*	*1 891*
	pensionsutbetalningar	*2 697*	*5 047*	*2 807*
	pensionsförsäkringar	*-270*	*1 078*	*555*
	förvaltningsavgifter	*35*	*73*	*262*
	Entreprenad, köp av verksamhet	61 656	127 935	60 051
	Lokalhyror/hyror leasing	9 604	21 580	11 618
	Bränsle, energi och vatten	5 553	9 499	5 534
	Tele, datakommunikation, porto	1 061	3 317	1 612
	Livsmedel	2 053	4 320	2 139

	Material och varor	3 738	7 673	3 220
	Försörjningsstöd	3 364	7 203	3 313
	Övriga bidrag	3 520	7 131	4 528
	Transporter och resor samt övr kostnader	4 696	11 977	4 773
	Kapitalkostnader	3 518	10 271	3 960
	Avgår kapitalkostnader	-5 081	-10 271	-3 960
	Av dessa avgår interna transaktioner	-6 890	-22 024	-10 875
	Summa	**180 971**	**371 455**	**194 242**

		delår	år	delår
Not 4	**Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader, enl driftredovisn**	2016	2016	2017
	Realisationsförlust försäljning byggnader	0	0	0
	Nedskrivning fastigheter	0	0	0
	Summa	**0**	**0**	**0**

		delår	år	delår
Not 5	**Avskrivningar**	2016	2016	2017
	Inventarier	652	1 305	820
	Fastigheter och anläggningar	2 866	5 733	3 140
	Nedskrivning återförd	0	0	0
	Nedskrivningar materiella	0	0	0
	Nedskrivningar finansiella	0	0	0
	Summa	**3 518**	**7 038**	**3 960**

		delår	år	delår
Not 6	**Skatteintäkter**	2016	2016	2017
	Preliminära skatteinbetalningar under året	90 497	181 038	94 156
	Preliminär slutavräkning innevarande år	571	-1 016	-859
	Slutavräkning föregående år	-341	207	409
	Justering fastighetsavgift	0		0
	Summa	**90 727**	**180 229**	**93 706**

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s prognos i cirkulär 16:17

		delår	år	delår
Not 7	**Generella statsbidrag och utjämning**	2016	2016	2017
	Inkomstutjämning	32 974	65 949	34 915
	Kostnadsutjämning	2 659	5 318	2 284
	Utjämningsbidrag LSS	517	1 035	-193
	Strukturbidrag	871	1 741	874

	Fastighetsavgift	4 238	8 475	4 379
	Regleringsbidrag/avgift	-84	-169	-24
	Kompensation för höjda sociala avgifter för unga		0	
	Extra statsbidrag m.a.a flyktingsis. Enl prop. 2015/16:47	8 952	17 904	8 077
	Summa	**50 127**	**100 253**	**50 311**

		delår	år	delår
Not 8	**Finansiella intäkter**	2016	2016	2017
	Räntor medelsplacering	680	499	241
	Räntor från koncernföretag	25	28	0
	Räntor utlåning	-378	0	
	Räntor kundfordringar	19	26	8
	Ersättning kommunal borgen	67	120	28
	Vinst avyttring obligationer och värdepapper	0	0	0
	Övriga finansiella intäkter	2 744	1 954	196
	Summa	**3 157**	**2 627**	**474**

		delår	år	delår
Not 9	**Finansiella kostnader**	2016	2016	2017
	Räntor på anläggningslån	-889	-1 688	-56
	Upplupna räntor	-1 679		-411
	Förlust vid försäljn av finansiella anläggn.tillgångar	0	-624	0
	Övriga finansiella kostnader	-5	-314	-17
		-2 572	**-2 626**	**-483**

		delår	år	delår
Not 10	**Avstämning av balanskravet**	2016	2016	2017
	Årets resultat enligt resultaträkningen	21 762	38 144	7 702
	Realisationsvinst/förlust anläggn.tillgångar	0	-87	-42
	Orealiserade förluster i värdepapper	0		0
	Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**21 762**	**38 057**	**7 660**

		delår	år	delår
Not 11	**Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster**	2016	2016	2017
	Övrigt	0	0	0
	Summa	**0**	**0**	**0**

		delår	år	delår
Not 12	**Materiella anläggningstillgångar**	2016	2016	2017
	Mark och byggnader			
	Anskaffningsvärde	308 179	326 958	326 924
	Ackumulerade avskrivningar	-155 600	-158 571	-161 719
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0
	Ackumulerade uppskrivningar	0	0	0

	Bokfört värde	**152 579**	**168 387**	**165 205**
	Redovisat värde vid årets början	**153 563**	**153 562**	**168 387**
	Investeringar	0	18 654	0
	Försäljning och utrangering	0	-33	-33
	Nedskrivningar	0	0	0
	Återförda nedskrivningar	0	0	0
	Avskrivningar	-2 866	-5 678	-3 149
	Överföringar från eller till annat slag av tillgång		0	
	Övriga förändringar	0	1 882	0
	Redovisat värde vid årets slut	**150 697**	**168 387**	**165 205**
	Tillämpad avskrivningsmetod är rak avskrivning. Tillämpad tid för avskrivning är mellan 20-50 år. Mark skrivs inte av. Huvudprincipen används och beloppsgränsen för anläggningstillgång är över ett basbelopp.			
		delår	**år**	**delår**
Not 13	***Maskiner och inventarier***	2016	2016	2017
	Anskaffningsvärde	14 582	17 169	17 169
	Ackumulerade avskrivningar	-9 914	-10 621	-11 433
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0
	Ackumulerade uppskrivningar	0	0	0
	Bokfört värde	**4 668**	**6 548**	**5 736**
	Redovisat värde vid årets början	**7 202**	**7 201**	**6 548**
	Investeringar	0	2 586	0
	Försäljning och utrangering	0	0	0
	Nedskrivningar	0	0	0
	Återförda nedskrivningar	0	0	0
	Avskrivningar	-651	-1 357	-812
	Överföringar från eller till annat slag av tillgång	0		0
	Övriga förändringar	0	-1 882	0
	Redovisat värde vid årets slut	**6 551**	**6 548**	**5 736**
	Tillämpad avskrivningsmetod är rak avskrivning. Tillämpod tid för avskrivning är mellan 3-10 år. Huvudprincipen används ach beloppsgränsen för anläggningstillgång är över ett basbelopp.			
		delår	**år**	**delår**
Not 14	**Finansiella anläggningstillgångar**	2016	2016	2017
	Aktier	***50***	***50***	***50***
	Ljusnarsbergs kommunlager AB	50	50	50
	Andelar	***2 140***	***2 115***	***2 115***
	Bergskraft Bergslagen Ekonomiska förening	340	340	340
	Kommuninvest	160	160	160
	Ljusnarshälsan	25	0	0

	Husbyggnadsvaror (HBV) förening	40	40	40
	Kommuninvest ekonomisk förening	1 575	1 575	1 575
	Summa	**2 190**	**2 165**	**2 165**

		delår	år	delår
Not 15	**Långfristiga fordringar**	2016	2016	2017
	Ljusnarsbergs kommunlager AB	23 588	0	0
	Riksbyggen Kooperativa hyresgästförening	112 993	112 993	112 993
	Återbäringsmedel Husbyggnadsvaror (HBV) förening	8	37	27
	Summa	**136 589**	**113 030**	**113 020**

		delår	år	delår
Not 16	**Investering i finansiella omsättningstillgångar**	2016	2016	2017
	Obligationer			
	Consensus RåvaruObligation2		0	
	Consensus Autocall svenska bolag		5 000	
	Consunsus Hållbarhetsobligation	5 000	10 000	
	Consensus Riskstrategi		19 400	
	Summa	**5 000**	**34 400**	**0**
Not 16	**Försäljning av finansiella omsättningstillgångar**			
	Obligatianer			
	Lloyds TSB Bank PLC FRN		**1 500**	
	Svenska Handelsbanken enligt Standard&Poor's		10 000	0
	Consensus RåvaruObligation 2		10 000	0
	Lloyds TSB Bank Steepener Notes			920
	Summa	**0**	**21 500**	**920**
Not 16	**Finansiella omsättningstillgångar**			
	Obligationer			
	Morgan Stanley 5Y egutiy Linked Note	10 000	10 000	10 000
	Svenska Handelsbanken enligt Standard&Poor's	10 000	0	0
	Consensus BlueChip Obligation Europa	10 000	10 000	10 000
	Lloyds TSB Bank PLC FRN	1 500	0	0
	Lloyds TSB Bank Steepener Notes, Danske bank	920	920	0
	Consensus RåvaruObligation2	10 000	10 000	10 000
	Consensus Autocall svenska bolag	10 000	10 000	10 000
	Consensus Hållbarhetsobligation	5 000	5 000	5 000
	Consensus Riskstrategi	0	19 400	19 400
	Summa	**57 420**	**65 320**	**64 400**

		delår	år	delår
Not 17	**Kortfristiga fordringar**	2016	2016	2017
	Kundfordringar	1 941	1 088	2 129
	Upplupna skatteintäkter	3 449	2 319	2691
	Statliga fordringar	23 035	18 639	24 962

	Förutbetalda kostnader	3 176	4 482	3 584
	Upplupna intäkter	998	2 307	874
	Momsfordran	-906	3 782	4 391
	Korfristig fordran Riksbyggen Kooperativa...	9 489	8 489	7 989
	Övrigt	413	251	1 529
	Summa	**41 595**	**41 357**	**48 149**

		delår	år	delår
Not 18	**Kassa och bank**	2016	2016	2017
	Kassa	11	10	14
	Postgiro	14 047	41 448	3 002
	Bank	58 891	42 970	73 008
	Summa	**72 949**	**84 428**	**76 024**

		delår	år	delår
Not 19	**Eget kapital**	2016	2016	2017
	Ingående eget kapital	155 090	155 090	193 235
	Årets resultat	21 762	38 144	7 702
	Summa	**176 852**	**193 234**	**200 937**

		delår	år	delår
Not 20	**Avsättning pension**	2016	2016	2017
	Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 07. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats fr.o.m. 1998-01-01 samt samtliga garanti- och visstidspensioner.Förpliktelsen minskad genom försäkring: kompletterande ålderspension och efterlevandepension till vuxen samt barnpension försäkrat hos KPA.Överskottsmedel i försäkringen var per den 31/12-16 675 tkr. Totalt kapital för att säkerställa utbetalningar är 10 522 tkr.			
Not 20	**Avsättning pension exkl ÖK-SAP**			
	Ingående avsättning	1 476	1 476	2 018
	Pensionsutbetalningar	-76	-122	-108
	Nyintjänad pension	0	649	2 356
	Ränte- och basbeloppsuppräkningar	4	20	46
	Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0
	Förändring av löneskatt	0	0	0
	Övrigt	-36	-5	7
	Utgående avsättning	**1 368**	**2 018**	**4 319**
	Aktualiseringsgrad är 96 %			
Not 20	**Avsättning pension ÖK-SAP**			
	Ingående avsättning	42	42	0
	Utbetalning ÖK-Sap	0	0	-108
	Arbetstagare som pensionerats	0	0	0

Ränte- och basbeloppsuppräkningar	0	0	0
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0
Förändring av löneskatt	0	0	0
Övrigt	-42	-42	108
Utgående avsättning	**0**	**0**	**0**

Totalt pensionsförpliktelser	**1 368**	**2 018**	**4 319**

Not 21 Avsättning deponi

Avsättning avser återställande av deponi Skäret. Återställande påbörjas år 2013 och beräknas pågå tom 2021. En kalkyl för totala återställandet från BKT är på totalt 15,9 mkr.

	delår	år	delår
	2016	2016	2017
Resultat från verksamheten deponi			
Ingående balans	4 548	4 548	2 898
Avsättning under året	0	284	0
Ianspråktaget belopp under året	0	-1 934	0
Justering preliminärt resultat föregående år	0	0	-14
Utgående balans	**4 548**	**2 898**	**2 884**

Not 21 Avsättning citybanan

Avsättning avser investerings- och utvecklingsåtgärder för kollektivrafiken med medel kopplade till Citybaneavtalet. Betalningsplanen påbörjas år 2013 och pågår tom 2017. Avbetalning sker med 10 % år 2013, 15 % år 2014 och 25 % åren 2015-2017.

	delår	år	delår
	2016	2016	2017
Ingående balans	550	550	0
Avsättning under året	0	0	0
Ianspråktaget belopp under året	0	-550	0
Outnyttjat belopp som återförts	0	0	0
Utgående balans	**550**	**0**	**0**

Not 22 Långfristiga skulder

	delår	år	delår
	2016	2016	2017
Låneskuld			
Ingående låneskuld	229 828	205 883	200 243
Nya lån/övertagna lån	180	360	180
Avgår kortfristig del av långfristig skuld	-24 125	-93 493	-91 710
Årets amorteringar/inlösta lån	-6 070	-6 000	-250
Summa	**199 813**	**106 750**	**108 463**

Kreditgivare är Kommuninvest. Huvudmetoden tillämpas enl RKR rek 15.1	delår 2016	år 2016	delår 2017
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut			
Genomsnittlig ränta	0,77%	0,83%	0,64%
Lån som förfaller inom			
1 år	96 158	93 493	91 710
2-3 år	106 210	13 257	89 500
4-5 år	21 000	0	18 033

Not 23 **Kortfristiga skulder**	delår 2016	år 2016	delår 2017
Leverantörsskulder	*11 299*	*18 314*	*11 494*
Personalens skatter och avgifter	*19 457*	*16 894*	*22 407*
varav källskatt anställda	2 762	2 894	3 013
varav arbetsgivaravgifter anställda	3 420	3 516	3 760
varav upplupna löner	0	0	0
varav semesterlöneskuld	13 275	10 484	15 634
Interimsskulder	*10 306*	*37 952*	*4 494*
vara upplupna kostnader	0	13 722	4 494
varav förutbetalda intäkter - driftbidrag staten	10 306	24 230	0
Upplupna kostnader	*3 868*	*7 404*	*4 287*
varav upplupna räntor	464	224	411
varav upplupen löneskatt utbetalda pensioner	-188	0	569
varav upplupna pensionskostnader, individuell del	2 891	5 778	3 119
varav löneskatt pensionskostnader, individuell del	701	1 402	188
Kortfristig del av långfristig skuld	*24 125*	*93 493*	*91 710*
Kortfristig skuld koncernföretag	*98*	*0*	*0*
Kartfristiga skulder staten	*41*	*371*	*136*
varav momsskuld	41	371	136
Övrigt	22 069	*1 906*	*36 061*
Summa	**91 263**	**176 334**	**170 589**

Förutbetalda intäkter periodiseras och redovisas under den period de gäller, medfinansiering ach driftbidrag staten redovisas i takt med att villkoren är uppfyllda.

Not 24	Pensionsförpliktelser	delår 2016	år 2016	delår 2017
	Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar.			
	Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvars-förbindelse. Denna del av pensionsåtagandet har minskat med 2 596 tkr mellan 2016-07-01 och 2017-06-30. Ljusnarsberg har beslutat att betala ut maximalt belapp av den avgiftsbestämda ålderspensionen.			
	För första halvåret 2017 betalades ut 3 119 tkr som bokfördes som en kartfristig skuld.			
	Färpliktelsen är ej minskad genom försäkring.			
	Likvidmässigt är avsatta medel för pensioner återlånade av kommunen.			
	Värdesäkring har skett genam ränteuppräkning.			
	Ingående pensionsförpliktelser	*137 839*	*137 839*	*131 528*
	Pensionsutbetalningar	-3 272	-6 516	-3 144
	Ränte- och basbeloppsuppräkningar	1 149	1 857	3 082
	Sänkning av diskonteringsränta	0	-454	0
	Aktualisering	-190	0	-216
	Bromsen	0	0	0
	Förändring av löneskatt	0	0	0
	Övrigt	-884	-1 198	796
	Utgående pensionsförplikt. intjänade före år 1998	**134 642**	**131 528**	**132 046**

Not 25	Ansvars- och borgensförbindelser	delår 2016	år 2016	delår 2017
	BKT, Bergslagens Sparbank	1 740	1 740	1 740
	Bostadsrättsföreningar	2 337	2 325	2 313
	Lån småhus	26	23	0
	Summa	**4 103**	**4 088**	**4 053**

Ovanstående belopp avseende borgen för lån utgör utnyttjad del.

Solidarisk borgen - Kommuninvest ekonomiska förening

Ljusnarsbergs kommun har i maj månad 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ljusnarsbergs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 368 097 240 516 kronor och totala tillgångar till 369 960 434 499 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 249 765 624 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 251 042 310 kronor.

Not 26	Leasing	delår 2016	år 2016	delår 2017
	Finansiella leasingavtal över 3 år	**0**	**0**	**0**
	Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal			
	överstigande 3 år	**2 190**	**2 466**	**1 929**
	Minimileaseavgifter tkr			
	Med förfall inom 1 år	849	977	961
	Med förfall inom 1-5 år	**1 341**	1489	968
	Med förfall senare än 5 år	0	0	0

Leasingavtalet klassas som operationella då avgiften fördelas linjärt över leasingperioden och de ekonomiska fördelar och risker som

förknippas med ägandet av objeketet EJ överförs från leasgivare till leastagare.

Ingen beloppsgräns är satt för att klassificera finansiella avtal som operationella.

Avtalen innehåller endast standardvillkor.

Ord & begrepp

Sambandet mellan redovisningsmodellens olika delar ser ut på följande sätt:

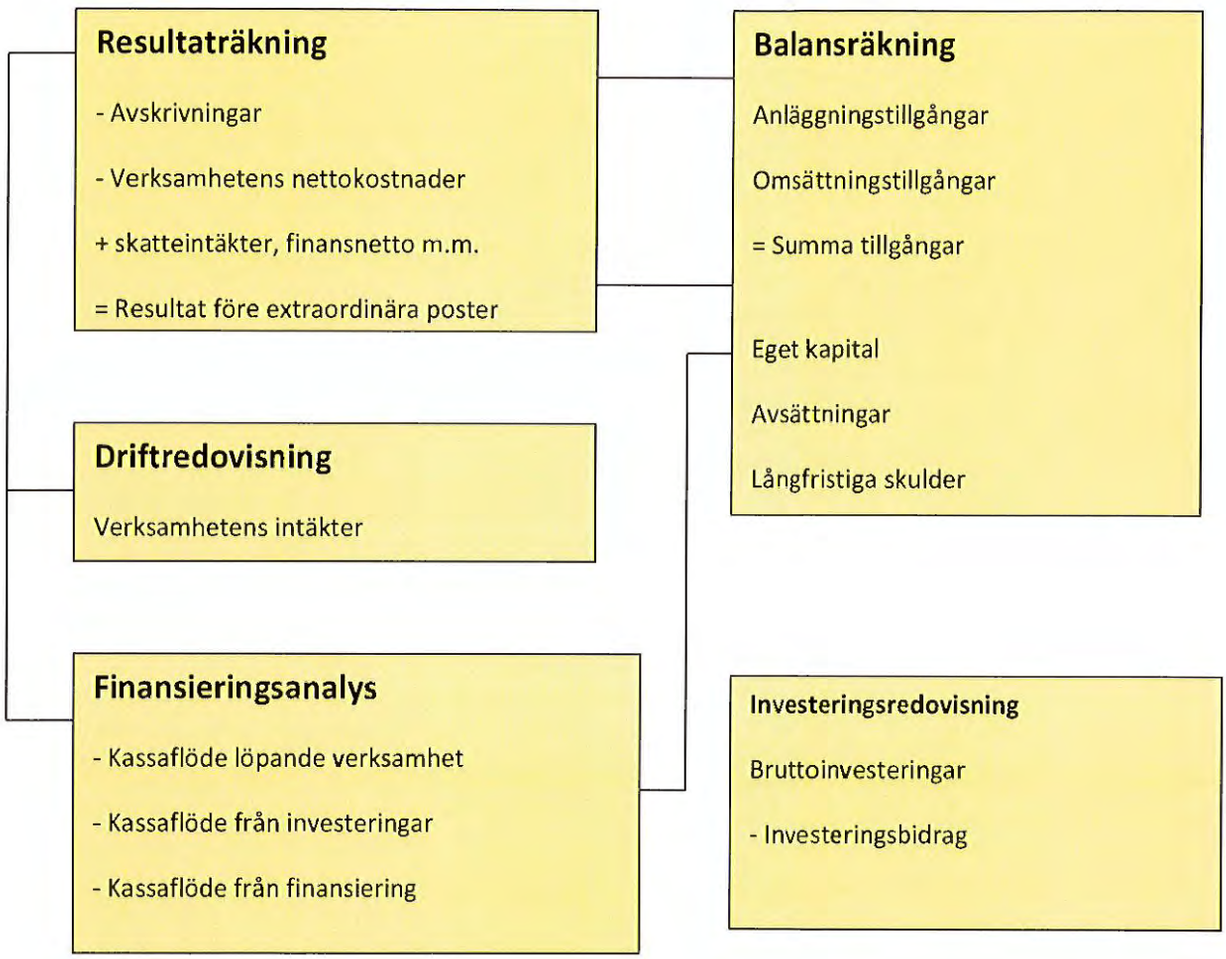

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det egna kapitalets förändring kan även utläsas av balansräkningen.

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Driftredovisningen visar intäkter och kostnader = nettokostnaderna från respektive verksamhet. Tidigare år har driftredovisningen även varit uppdelad per utskott.

Finansieringsanalysen visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet har påverkat rörelsekapitalet.

Anläggningstillgång	Fast och lös egendom avsedd för stadigvarande innehav, t ex fordon, maskiner och fastigheter.
Avskrivning	Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgång.
Avsättningar	Ekonomiska förpliktelser som är säkra men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias.
Eget kapital	Visar skillnaden mellan tillgångar och skulder, d.v.s. hur mycket av tillgångarna som finansierats av egna medel.
Internränta	Kalkylmässig kostnad för det kapital som kommunen bundit i de anläggningstillgångar som förvaltningarna disponerar.
Kapitalkostnad	Årlig ersättning mellan finansförvaltningen och verksamheterna. Utgör ersättning för avskrivning och interränta.
Långfristiga skulder	Skulder överstigande 1 år.
Likviditet	Betalningsberedskap på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).
Nettoinvesteringar	Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag mm.
Nettokostnader	Driftkostnader efter avdrag för avgifter, driftbidrag och ersättningar. Finansieras med skattemedel.
Omsättningstillgångar	Summan av likvida medel, kortfristiga fordringar (kortare än ett år) och förråd. Dessa tillgångar kan på kort tid omsättas till likvida
Rörelsekapitalet	Skillnaden mellan kortfristiga omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på
Skulder	Dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) dels långfristiga
Soliditet	Beräknas som andelen eget kapital av de totala tillgångarna. D.v.s. graden av egna finansierade tillgångar.
Skattesats	Anger hur stor del per intjänad hundralapp som skall erläggas i skatt.
Skattesats totalt	består av skatt till kommunen, landstinget och kyrkan.
Tillgångar	är dels omsättningstillgångar (t.ex. kontanter, kortfristiga fordringar och förråd) dels anläggningstillgångar (t.ex. fastigheter, inventarier,

Redovisningsprinciper

Kommunens redovisning är anpassad till bestämmelserna i Lagen om kommunal redovisning och följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR). I de fall redovisningen avviker från dessa rekommendationer anges detta särskilt.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärdet minus eventuella investeringsbidrag. Avskrivningar sker således inte på tillgångarnas bidragsfinansierade del.

Avskrivningar sker när investeringen är avslutad. Avskrivningar på investeringar gjorda av kommunalförbundet SBFB görs med ett års eftersläpning. Det vill säga de investeringar som görs år 2014 tas upp år 2015. Detta för att våra respektive anläggningsregister ska stämma överens trots att utgifterna inte uppstår samtidigt. Avskrivningar sker månadsvis.

Avskrivningarna har beräknats efter nominell metod och görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod i enlighet med RKR:s rekommendation 11.2. Vägledning avseende avskrivningstider har inhämtats från SKL:s förslag till avskrivningstider.

Komponentavskrivning tillämpas enligt ett förslag som utarbetats mellan kommunerna i norra Örebro län, men som inte är beslutat ännu av kommunstyrelsen.

Avsättningar och ansvarsförbindelser för pensioner

Pensionsskuldberäkningen är gjord enligt den så kallade blandmodellen, vilket är den beräkningsmodell som SKL i juni 2007 beslutat om ska användas vid värdering av pensionsutfästelsen.

Enligt rekommendation 10.2 redovisas pensionsförmånerna intjänade till och med 1997 som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och pensioner intjänade from 1998 och samtliga garanti- och visstidspensioner som en avsättning i balansräkningen. Pensionsåtagandet beräknas av Kommunernas Pensionsanstalt (KPA).

Avsättningar

Avsättningar redovisas enligt Rådets rekommendation nr 10.2 genom en egen avsättning i balansräkningen samt specificerad not gällande avsättningen.

Intäkter

Intäkter från avgifter och försäljning har redovisats till det värde kommunen fått eller kommer att få enligt redovisningsrådets rekommendation 18.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas enligt RKR:s rekommendation 20. Kommunfullmäktige ska med stor sannolikhet anta en finanspolicy i samband med nästa års budget, alltså någon gång i slutet av 2017. Upplysningar gällande marknadsvärde anges inte och avviker därmed ifrån rekommendationen. Samtliga kommunens finansiella omsättningstillgångar är kapitalskyddade.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i resultaträkningen och i not enligt redovisningsrådets rekommendation 3.1.

Kostnads- och intäktsräntor

Kostnads- och intäktsräntor periodiseras till rätt period i årsbokslutet.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnader består av avskrivningar och internränta. Avskrivningarna har beräknats efter nominell metod. Internräntan har under året uppgått till 1,75 procent.

Leasingavtal

I enlighet med RKR:s rek nr 13.1 redovisas leasingavtalen som operationella och bokförs ej som tillgång. Kostnaden bokförs på resultatet och not lämnas gällande effekterna framöver.

Leverantörsfakturor

Leverantörsfakturor inkomna efter delårsskiftet, men hänförliga till redovisningsperioden har i huvudsak bokförts och belastar redovisningen.

Sammanställd redovisning (koncernredovisning)

Det görs ingen koncernredovisning då de kommunala företagens balansomslutning och omsättning är av ringa betydelse i förhållande till koncernen som helhet. I koncernen finns Ljusnarsbergs kommunlager AB i likv. och Stiftelsen Gillersklacks fritidsanläggning. Företagens verksamhet under året presenteras i förvaltningsberättelsen.

Sociala avgifter
Sociala avgifter har bokförts som procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Personalomkostnadspålägget är för året 38,33 procent.

Statsbidrag
Statsbidrag hänförliga till redovisningsperioden men ännu ej influtna har fordringsförts.

Semesterlöneskuld
Semesterlöneskulden samt avsättningar för outtagen semester och övertid har redovisats som kortfristig skuld. Förändringen har redovisats som kostnad/minskad kostnad
i driftredovisningen under administration.

Skatteintäkter
Skatteintäkter innehåller preliminära månatliga inbetalningar, regleringen gällande slutavräkning för år 2016 och prognostiserad slutavräkning för 2017. Detta följer redovisningsrådets rekommendation nr 4,2 och användandet av SKL:s prognos.

Utställda fakturor
Utställda fakturor efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsperioden har i flertalet fall fordringsförts och tillgodogjorts årets redovisning